

Pensionsavgångar inom statsförvaltning

Statistikrapport 2016

SPV

Statens tjänstepensionsverk

Innehållsförteckning

Förord	sid 5
1. Pensionsavgångar inom statsförvaltningen	sid 7
1.1 Förutsättningar för statistikuppgifterna	sid 7
1.2 En överblick av beviljade pensioner 2010 till 2015	sid 7
2. Nya pensioner under åren 2010 till 2015	sid 9
2.1 Ålderspension	sid 9
2.2 Sjukpension	sid 16
2.3 Pensionsersättning inklusive särskild pensionsersättning	sid 20
2.4 Delpension	sid 21
3. Medianålder vid pensionering	sid 27
4. Anställda och beviljade ålderspensioner vid 67 år eller äldre	sid 30
5. Framtida avgångar med ålderspension	sid 33

Förord

SPV lämnar årligen statistik till regeringen om pensionsavgångar inom statsförvaltningen. I årets rapport visas att de trender som beskrivits i tidigare års statistikrapporter fortsätter. SPV:s årliga statistikrapport visar att allt fler statsanställda väljer att arbeta längre och att mäns och kvinnors beteenden vid pensionering blir allt mer lika.

Under fjolåret valde 78 procent att avgå vid en annan ålder än 65 år vilket innebär en fortsatt ökning jämfört med tidigare år. Av dem som beviljats ålderspension under 2015 var det mer än hälften som var över 65 år och drygt en fjärdedel som var under 65 år.

Var femte person som tog ut pension under 2015 arbetade fram till dem fyllde 67 år eller längre. De tre senaste åren har andelen som arbetar kvar efter fyllda 67 år ökat och det är inom utbildningssektorn majoriteten av dessa finns. Fortfarande är det fler män än kvinnor som arbetar efter 67 år men det är kvinnorna som står för den största procentuella ökningen bland dem som arbetar längre.

Antal nya sjukpensioner har minskat något från föregående år. Det är precis som tidigare fler kvinnor än män som beviljas sjukpension men männen beviljas högre omfattning i större utsträckning än kvinnorna. Trots att antal sjukskrivna längre än tre månader ökat för varje år sedan 2011 har antal beviljade sjukpensioner legat på en någorlunda stabil nivå de senaste fem åren.

Antal beviljade delpensioner fortsätter också att minska och 2015 var det drygt en av sex som hade en beviljad delpension av samtliga statligt anställda i åldrarna 61 till 64 år. Medianåldern för när man beviljats delpension var 62 år och 4 månader under 2015 och de flesta beviljas delpension på 20 procent. Av de nya delpensionerna har en av fyra varit sjukskriven längre än tre månader före beviljad delpension och denna andel ökar något för varje år.

I rapporten finns fler intressanta tabeller och diagram om de statsanställdas pensionsavgångar som ger möjlighet till ytterligare fördjupning.

Joakim Stymne
Generaldirektör, SPV

1. Pensionsavgångar inom statsförvaltningen

1.1 Förutsättningar för statistikuppgifterna

SPV lämnar varje år uppgifter till regeringen om beviljade pensioner inom statsförvaltningen. Dessa statistikuppgifter gäller endast för statligt anställda vars arbetsgivare var obligatoriska medlemmar hos Arbetsgivarverket när pensionerna beviljades.

Myndigheterna och affärsverken kan grupperas utifrån deras verksamheter efter den internationella klassifikationen Classification of the Functions of Government (cofog). Klassifikationen har tio huvudgrupper men Arbetsgivarverket har reducerat antalet till sju genom att slå ihop några av grupperna. Vi har valt att utgå från dessa sju grupper i denna rapport.

I rapporten har vi sammanställt information om nybeviljade och löpande pensioner.

- De nybeviljade pensionerna är beviljade mellan 1 januari och 31 december under respektive år. Personer som haft en beviljad sjukpension på heltid eller pensionsersättning och som fyllt 65 år under året, finns inte med som nybeviljade ålderspensionärer. Delpensionärer och sjukpensionärer på deltid som under året beviljats ålderspension, finns däremot med både som delpensionär/sjukpensionär på deltid och som nybeviljad ålderspensionär.
- De löpande pensionerna började betalas ut före det aktuella året och fortsätter att betalas ut efter den 1 januari under det aktuella året. Däremot kan den löpande pensionen upphöra senare under det aktuella året. De löpande pensionerna redovisas enbart med en överblick i tabellen 1.2.2 nedan.

Pensionerna redovisas för den tidpunkt då de började betalas ut om inte annat anges.

I rapporten används medianen som centralmått och är beräknad för den ålder personen hade uppnått då pensionen började betalas ut. Medianåldern visar brytpunkten där hälften av personerna är yngre och hälften är äldre vid den tidpunkt då de fick sina första utbetalningar av pensionen.

1.2 En överblick av beviljade pensioner 2010 till 2015

Tabellerna nedan ger en överblick av hur många personer som har beviljats pension under åren 2010 till 2015. Tabellerna visar endast pensioner enligt definitionen ovan.

Tabell 1.2.1 – Antal nya pensioner 2010 till 2015

Pension	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Delpension	1 662	1 457	1 363	1 282	1 237	1 202
Pensionsersättning	627	614	366	584	194	173
Sjukpension	356	227	234	296	280	244
Ålderspension	5 441	5 131	5 535	5 710	5 110	5 626
Totalt	8 086	7 429	7 498	7 872	6 821	7 245
Män	47 %	48 %	47 %	49 %	47 %	47 %
Kvinnor	53 %	52 %	53 %	51 %	53 %	53 %

Antal nya pensioner 2015 ökade från föregående år med drygt 6 procent. Denna ökning beror på att det var drygt 500 fler beviljade ålderspensioner 2015 än 2014. Summan av de övriga pensionerna har däremot minskat med knappt 100 stycken från året före och den största procentuella förändringen var hos antal beviljade sjukpensioner som minskade med knappt 13 procent.

Totalt var det fler kvinnor än män med en nybeviljad pension 2015. Inom statsförvaltningen 2015 var det totalt 52 procent anställda kvinnor och 48 procent anställda män. Av de nya pensionerna var de flesta (97 procent) i åldern 60 år eller äldre. Det var endast 3 procent av kvinnorna och knappt 2 procent av männen som var yngre än 60 år när de fick sina första utbetalningar.

Nedanstående tabell visar hur många som har en pågående utbetalning av respektive pensionsförmån vid ingången av varje år. När en person har fyllt 65 år upphör dessa pensionsförmåner och därefter ingår de inte i dessa redovisade statistikuppgifter.

De löpande pensionerna fortsätter att minska för varje år och totalt minskade de med knappt 18 procent från föregående år. Det totala antalet har minskat med nästan 11 000 från 2010 till 2015. Det är alltså mer än en halvering under denna period.

Tabell 1.2.2 – Antal löpande pensioner 2010 till 2015 exklusive ålderspensioner

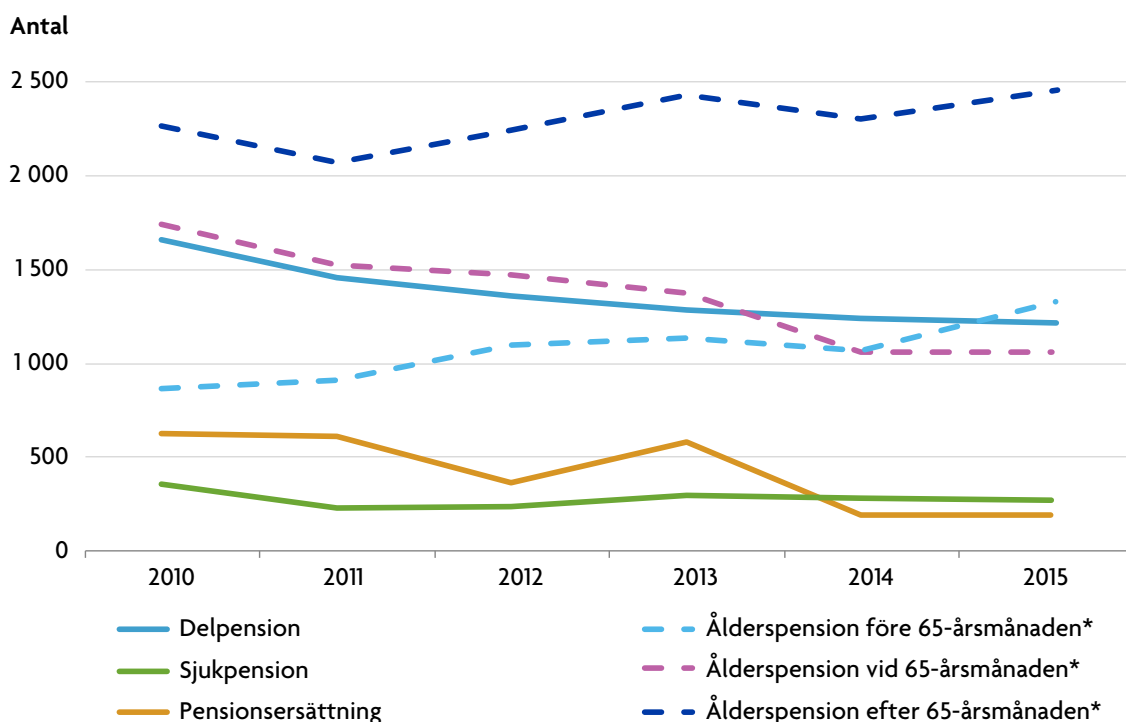
Pension	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Delpension	4 354	4 157	3 825	3 465	3 021	2 742
Pensionsersättning	3 557	2 640	2 183	1 459	1 346	885
Sjukpension	10 200	7 219	6 350	6 173	5 251	4 302
Totalt	18 111	14 016	12 358	11 097	9 618	7 929
Män	41 %	40 %	39 %	37 %	38 %	37 %
Kvinnor	59 %	60 %	61 %	63 %	62 %	63 %

Det har varit fler kvinnor än män som haft en löpande pension för varje år mellan 2010 och 2015. Av de löpande pensionerna 2015 var det drygt 1 400 som upphörde under året på grund av att personen fyllde 65 år.

2. Nya pensioner under åren 2010 till 2015

I det här avsnittet fokuserar vi på de nybeviljade pensionerna av ålderspension, pensionsersättning, sjukpension och delpension. Diagram 2.1 visar utvecklingen av de nybeviljade pensionerna mellan 2010 och 2015. De heldragna linjerna visar utvecklingen totalt för varje pensionsförmån medan de streckade linjerna visar en delmängd av de beviljade ålderspensionerna.

Diagram 2.1 – Antal nya pensioner 2010 till 2015

*Endast beviljade ålderspensioner för de som haft en anställning med pensionsålder 65 år

Mellan 2010 och 2015 har antalet nybeviljade delpensioner, sjukpensioner, pensionsersättningar och beviljade ålderspensioner vid 65-års månaden haft en nedåtgående trend. Beviljade ålderspensioner före och efter 65-års månaden har däremot haft en uppåtgående trend mellan dessa år, vilket syns i diagrammet ovan.

2.1 Ålderspension

Inom statsförvaltningen skiljer sig pensionsåldern åt beroende vilken anställning personen har. Det finns anställningar med pensionsålder 65 år, anställningar med lägre pensionsålder än 65 år och anställningar med pensionsålder 65 år men med rätt att gå i pension före 65 år enligt övergångsbestämmelser, så kallade öb-rätter. De allra flesta inom statsförvaltningen har en anställning med pensionsålder 65 år. När det gäller uttag före 65-års månaden, uttag vid 65-års månaden samt uttag efter 65-års månaden innefattar det endast de personer som hade anställning med pensionsålder 65 år.

Under 2015 var det cirka 4 500 anställda som uppnådde sin pensionsålder inklusive de som hade rätt att avgå med ålderspension före 65 år enligt övergångsbestämmelser. De flesta av dem (82 procent) hade en anställning med pensionsålder på 65 år och de övriga (18 procent) hade en anställning med lägre pensionsålder eller rätt att avgå med ålderspension före 65 år enligt övergångsbestämmelser.

Av dessa 4 500 valde 45 procent att ta ut sin ålderspension under året. Det innebär att majoriteten, 55 procent, inte tog ut sin ålderspension trots att de hade uppnått sin pensionsålder eller hade rätt att gå i pension enligt övergångsbestämmelser. I tabellen nedan visas andelarna för 2010 till 2015 som inte tog ut pensionen under det år som de uppnådde pensionsåldern eller öb-åldern.

Tabell 2.1.1 – Andel som inte tog ut ålderspension under det år som de uppnådde sin pensionsålder

Per sista december	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ej uttagna ålderspensioner	50 %	51 %	53 %	54 %	60 %	55 %

Andelen som inte tog ut sin ålderspension under det år de uppnådde pensionsåldern har ökat för varje år mellan 2010 och 2014. Under 2015 var det däremot en lägre andel som inte tog ut sin ålderspension än det var året innan. Av dem som 2015 uppnådde sin pensionsålder, var det cirka 2 500 personer (55 procent) som valde att inte ta ut ålderspension under året.

Beviljade ålderspensioner per åldersintervall

I tabellen nedan redovisas beviljade ålderspensioner vid vilken ålder de anställda tog ut sin ålderspension oavsett om de valt att gå i förtid, uppnått pensionsåldern eller skjutit upp uttaget av ålderspensionen. Exempelvis i åldersgruppen 60 till 64 år kan personerna ha uppnått pensionsåldern, rätt att gå före 65 år enligt övergångsbestämmelser eller valt att gå i förtid

Tabell 2.1.2 – Antal nya ålderspensioner uppdelat på åldersgrupp och kön

Män	2010	2011	2012	2013	2014	2015
55-59 år	9	20	19	21	14	19
60-64 år	655	683	803	907	824	967
65-års månaden	847	718	653	590	480	462
Efter 65-års månaden	1 244	1 124	1 193	1 270	1 195	1 268
Totalt	2 755	2 545	2 668	2 788	2 513	2 716
Kvinnor	2010	2011	2012	2013	2014	2015
55-59 år	0	0	1	0	3	0
60-64 år	767	833	995	978	897	1 072
65-års månaden	896	806	818	783	581	623
Efter 65-års månaden	1 023	947	1 053	1 161	1 116	1 215
Totalt	2 686	2 586	2 867	2 922	2 597	2 910

Från 2010 till 2015 har antalet som gått i pension mellan 60 och 64 år ökat med knappt 48 procent bland männen och knappt 40 procent bland kvinnorna. För samma period har antalet män som gått i pension efter att de har fyllt 65 år ökat med 2 procent och för kvinnorna är motsvarande ökning 19 procent. När det gäller de som gått i pension samma månad som de fyllde 65 år har däremot antalet minskat med 45 procent för männen och 30 procent för kvinnorna under denna tidsperiod.

Beviljade ålderspensioner enligt anställningens pensionsålder

I tabellen nedan visas hur många anställda som gått i pension enligt deras pensionsålder eller övergångsbestämmelser. Av de ålderspensioner som beviljades 2015 var det 23 procent som slutade i förtid, 33 procent som slutade vid den tidpunkt de uppnådde sin pensionsålder eller utnyttjade sin rätt enligt övergångsbestämmelser och 44 procent som slutade efter att de fyllt 65 år.

Tabell 2.1.3 – Antal nya ålderspensioner enligt pensionsålder eller övergångsbestämmelser

Uttag av ålderspension	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Andel 2015
Lägre pensionsålder	63	89	135	139	156	187	3 %
Uttag mellan 60 och 64 år*	500	540	585	632	519	592	11 %
Uttag före 65-års månaden**	868	907	1 097	1 136	1 068	1 279	23 %
Uttag vid 65-års månaden**	1 743	1 524	1 471	1 373	1 061	1 085	19 %
Uttag efter 65-års månaden**	2 267	2 071	2 246	2 430	2 306	2 483	44 %
Totalt	5 441	5 131	5 535	5 710	5 110	5 626	100 %
Män	51 %	50 %	48 %	49 %	49 %	48 %	
Kvinnor	49 %	50 %	52 %	51 %	51 %	52 %	

*Anställning med rätt att gå i pension före 65 år enligt övergångsbestämmelser.

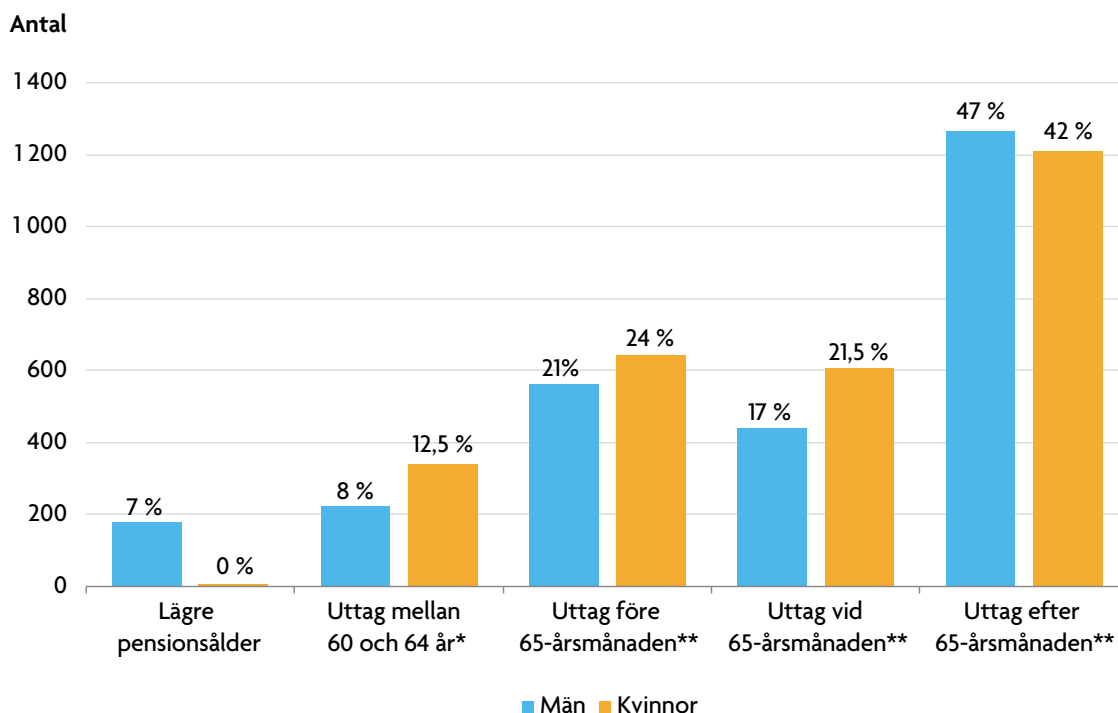
**Anställning med pensionsålder 65 år.

Det har varit fler kvinnor än män som tagit ut sin ålderspension under åren 2012 till 2015. När det gäller de som haft en anställning med pensionsålder 65 år har det varit fler kvinnor med uttag före och vid 65-års månaden medan det har varit fler män efter 65-års månaden.

Det totala antalet nya ålderspensioner ökade med 10 procent mellan 2014 och 2015. Antalet med uttag före 65-års månaden ökade mest från föregående år och de ökade med knappt 20 procent. År 2014 var det ungefär lika många med uttag före 65-års månaden som vid 65-års månaden. Däremot var det under 2015 fler med uttag före 65-års månaden än vid 65-års månaden.

Diagram 2.1.1. visar andelen av de beviljade ålderspensionerna 2015 för män respektive kvinnor. Summan av andelarna för lägre pensionsålder, utnyttjad öb-rätt och uttag före 65-års månaden var lika stor för männen (36 procent) som för kvinnorna (36 procent). Det vill säga att det var lika stor andel av männen som andel av kvinnorna som tog ut ålderspension före fyllda 65 år. Det var högre andel män än kvinnor med lägre pensionsålder än 65 år, högre andel kvinnor än män med utnyttjad öb-rätt och högre andel kvinnor med uttag före 65-års månaden.

Diagram 2.1.1 – Nya ålderspensioner 2015 uppdelat på kön och pensionsålder

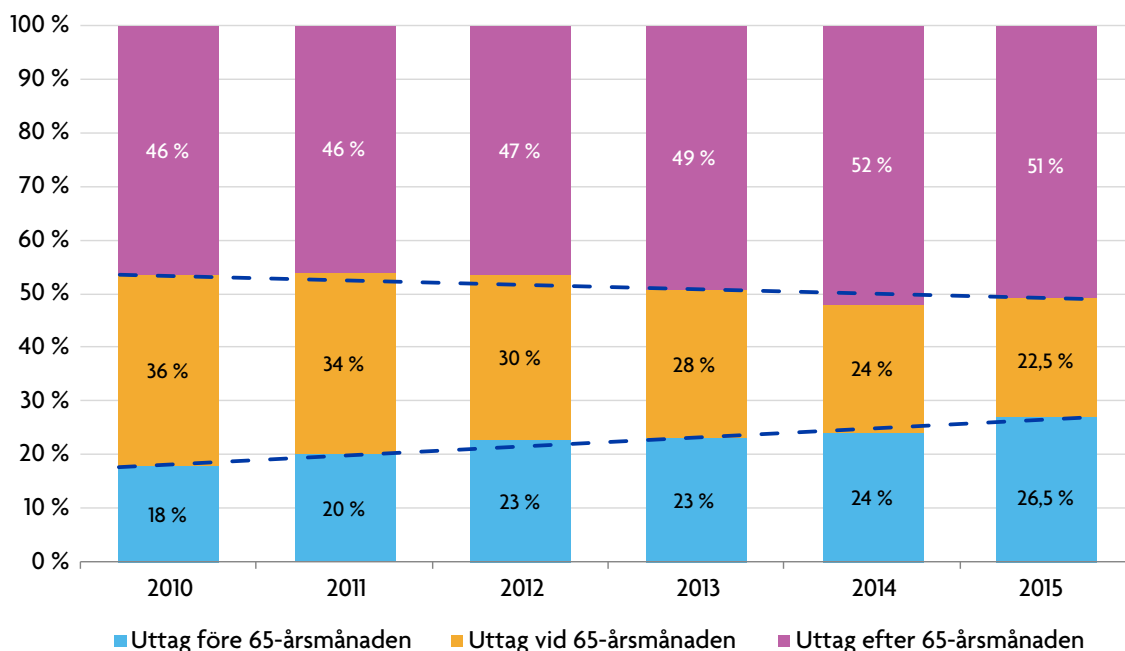
*Anställning med rätt att gå i pension före 65 år enligt övergångsbestämmelser

**Anställning med pensionsålder 65 år

För de som tagit ut ålderspensionen före 65 år fick männen i genomsnitt sin första utbetalning 28 månader före dem fyllde 65 år och kvinnorna 23 månader före 65 år.

De flesta statligt anställda som har tagit ut sin ålderspension har haft en anställning med pensionsålder 65 år. Diagrammet nedan visar hur stora andelar av de med pensionsålder 65 år som tagit ut ålderspensionen före, vid och efter 65-års månaden för åren 2010 till 2015. Andelen med uttag vid 65-års månaden minskar för varje år medan de två övriga grupperna ökar sina andelar.

Diagram 2.1.2 – Andel nya ålderspensioner 2010 till 2015 för anställningar med pensionsålder 65 år

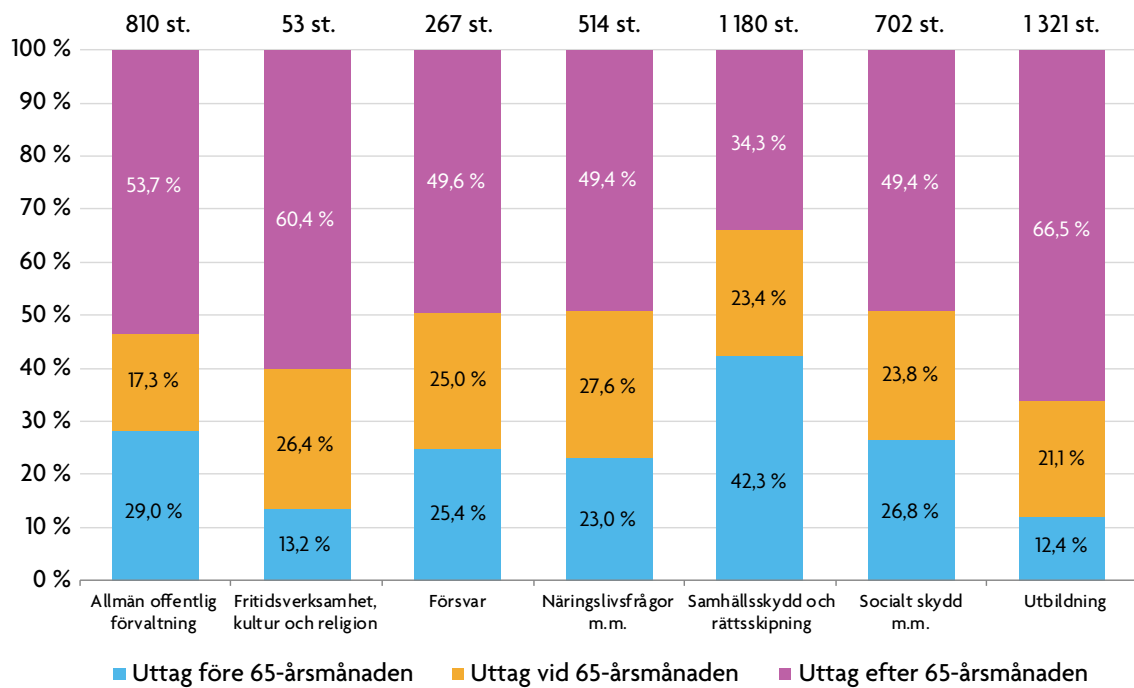
När det gäller uttag före 65-årsdagen har antalet ökat med 47 procent mellan 2010 och 2015. Det har varit en högre procentuell ökning av dessa hos männen än hos kvinnorna under denna period. Männen har ökat antalet uttag före 65-årsdagen med 57 procent och kvinnorna har ökat antalet med 40 procent.

Andelen som tagit ut ålderspensionen vid 65-årsdagen har däremot minskat varje år. Mellan 2010 och 2015 har andelen minskat från 36 procent till drygt 22 procent. Den största procentuella förändringen har skett hos männen mellan dessa år. Antal uttag vid 65-årsdagen hos männen har minskat med 45 procent medan det har minskat med 30 procent hos kvinnorna.

Vi kan samtidigt konstatera att andelen som valt att sluta arbeta efter 65-årsdagen har ökat från 46 procent 2010 till 51 procent 2015. Av de som hade en anställning med pensionsålder 65 år var det andra året i rad som mer än hälften tog ut ålderspensionen efter att de fyllt 65 år. Det har för alla år varit fler män än kvinnor i denna grupp men skillnaden i antal mellan könen minskar för varje år. Under år 2015 var det 55 procent (1 268 stycken) av männen som avgick efter 65-årsdagen och av kvinnorna var det 48 procent (1 215 stycken).

I diagrammet nedan visas uttag av ålderspension 2015 för anställda med pensionsålder 65 år och uppdelat på cofog-grupperna inom statsförvaltningen. Totalt var det drygt 4 800 som tog ut ålderspension 2015 och drygt hälften (52 procent) var anställda inom cofog-grupperna *utbildning* och *samhällsskydd och rättskipning*. Dessa två grupper utmärker sig med vid vilken ålder de anställda har tagit ut sin ålderspension jämfört med övriga cofog-grupper, se diagram 2.1.3.

Diagram 2.1.3 – Nya ålderspensioner 2015 för anställningar med pensionsålder 65 år uppdelat på cofog-grupper

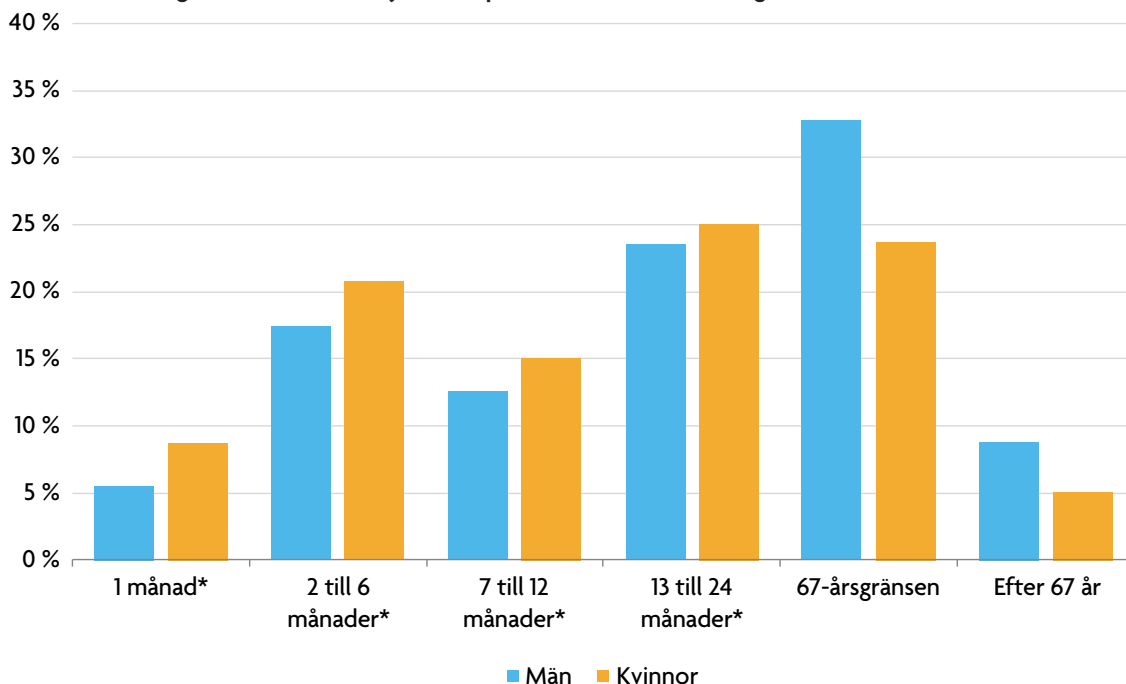
Cofog-gruppen *utbildning* hade den högsta andelen under 2015 som avgick efter 65-årsdagen (66 procent) och den lägsta andelen som avgick före 65-årsdagen (12 procent). De hade också den högsta andelen av totalt antal beviljade ålderspensioner 2015, 27 procent (1 321 stycken).

Cofog-gruppen *samhällsskydd och rättsskipning* hade den högsta andelen som avgick före 65-årsdagen och den lägsta andelen som avgick efter 65-årsdagen. Det var 24 procent av de beviljade ålderspensionerna 2015 som var anställda inom denna cofog-grupp.

I de flesta grupper har nästan hälften eller mer än hälften av de anställda tagit ut sin ålderspension efter 65-årsdagen förutom inom *samhällsskydd och rättsskipning* som nämndes i stycket ovanför.

Under 2015 var det drygt 2 400 som gick i pension efter 65-årsdagen. Av dessa var det drygt sju procent som tog ut ålderspensionen månaden efter att dem fyllt 65 år och drygt sex procent som tog ut ålderspensionen efter att dem fyllt 67 år.

Diagram 2.14 – Andel nya ålderspensioner 2015 med uttag efter 65-års månaden

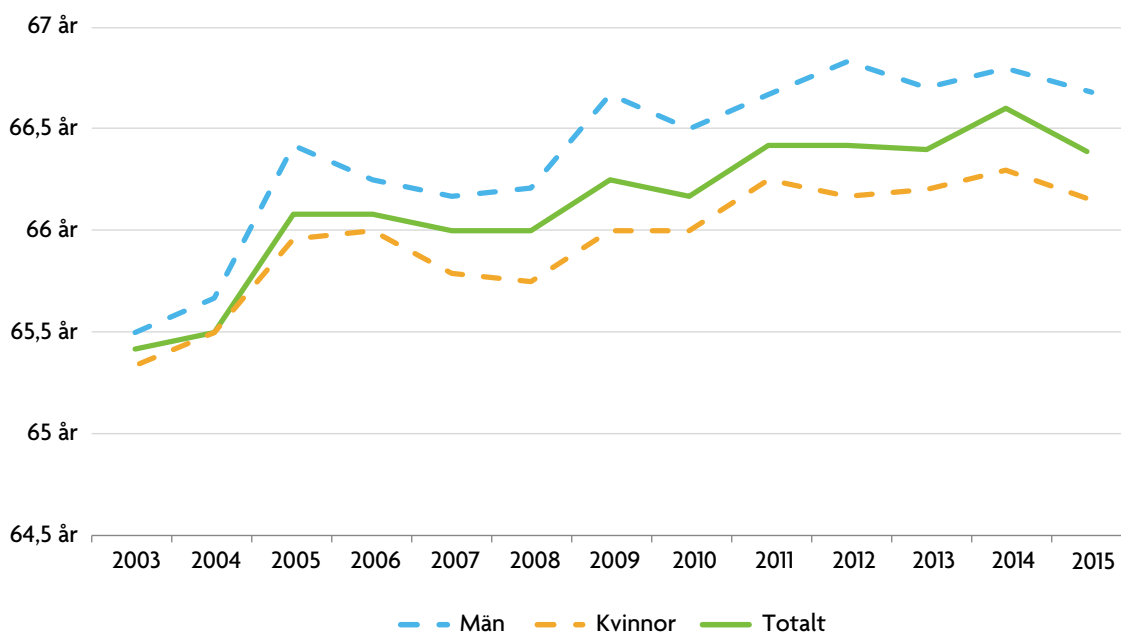

*Antal månader efter 65-års månaden

När det gäller uttag av ålderspensionen vid 67-årsgränsen tog 33 procent av männen och 24 procent av kvinnorna ut pensionen vid denna tidpunkt. Det vill säga att dessa stannade så länge de hade rätt till enligt lagen om anställningsskydd.

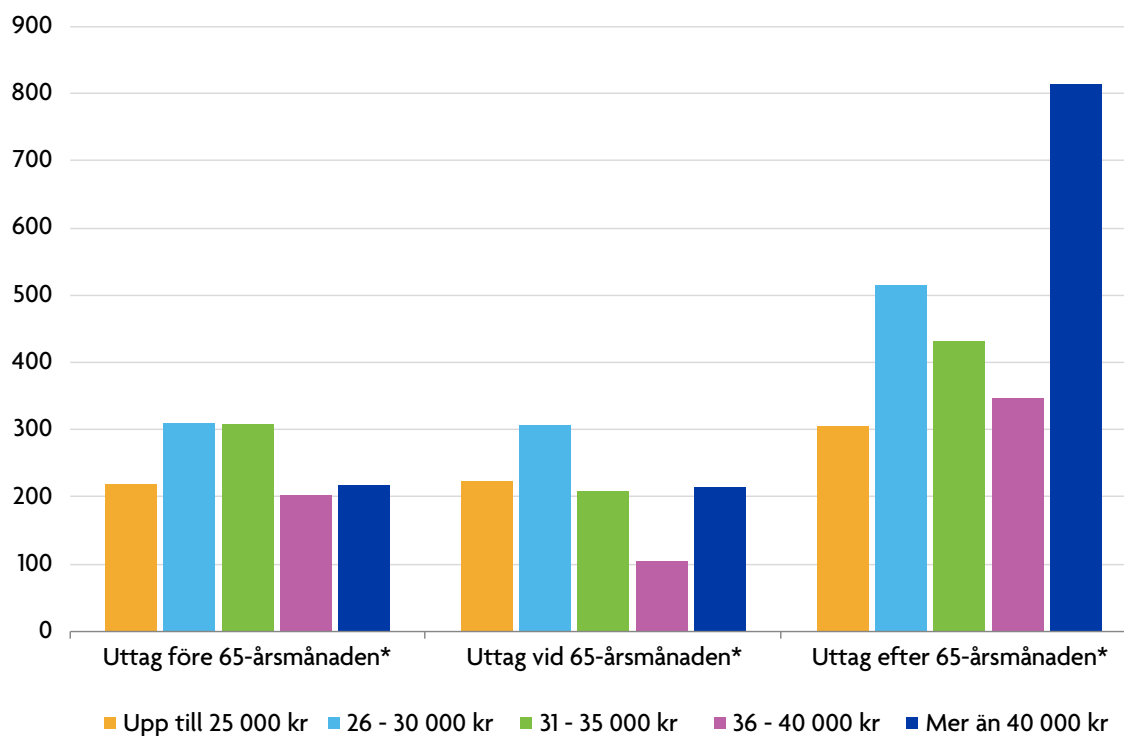
Sedan 2003 har antalet som tagit ut sin ålderspension efter 65-års månaden ökat för varje år. Av dessa har det också blivit fler och fler som valt att fortsätta arbeta allt längre tid efter att de fyllt 65 år. Detta kan vi åskådliggöra genom att visa medianåldern för de som har avgått med ålderspension efter 65-års månaden. För dessa har medianåldern höjts, mellan 2003 och 2014, med 14 månader från 65 år och 5 månader till 66 år och 7 månader. Däremot så sjönk medianåldern mellan de två senaste åren med två månader. Av de 2 400 som 2015 tog ut pension efter 65-års månaden var hälften äldre än 66 år och 5 månader vid första utbetalningen av ålderspensionen.

Diagram 2.15 – Medianålder för de som tagit ut ålderspension efter att de fyllt 65 år uppdelat på kön och år

Männen har haft en högre medianålder än kvinnorna vid första utbetalningen av ålderspensionen efter 65-årsmånaden för alla år. När det gäller 2003 var männen i genomsnitt 2 månader äldre än kvinnorna och 2015 var de 7 månader äldre än kvinnorna. Från 2014 till 2015 sänktes männens medianålder med 1 månad och kvinnornas medianålder sänktes med 2 månader.

Diagram 2.1.6 – Antal nya ålderspensioner 2015 uppdelat på löneintervall

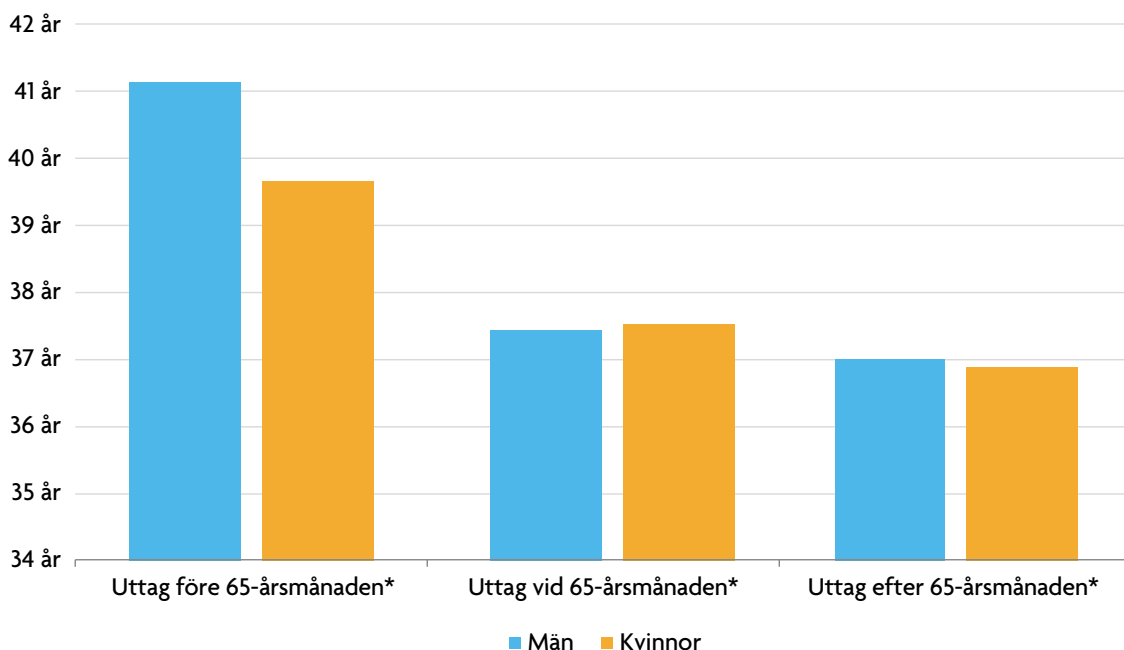

*Anställning med pensionsålder 65 år

För de som valt att gå i pension före 65-årsmånaden hade hälften av kvinnorna en månadslön upp till 29 000 kronor och hälften av männen en månadslön upp till 35 000 kronor. Av de som valde att ta ut ålderspension vid samma månad de fyllde 65 år hade hälften av kvinnorna en månadslön upp till 28 800 kronor medan hälften av männen hade en månadslön upp till 34 200 kronor. För de som tog ut ålderspension efter att dem fyllt 65 år hade hälften av kvinnorna en månadslön upp till 32 300 kronor medan hälften av männen hade en månadslön upp till 38 300 kronor.

De flesta, 79 procent, som tog ut sin ålderspension 2015 har arbetat inom statsförvaltningen i 30 år eller mer. Diagrammet nedan visar att de som tog ut ålderspension före 65-årsmånaden har arbetat något längre inom staten än de som har tagit ut pension vid eller efter 65-årsmånaden. Detta gällde för både män och kvinnor.

Diagram 2.1.7 – Medianvärdet 2015 för tjänstetiden vid beviljad ålderspension*

*Endast anställningar med pensionsålder 65 år

Männen som gick före 65-års månaden hade drygt fyra år längre tjänstetid än männen som gick vid eller efter 65-års månaden. Motsvarande uppgifter för kvinnorna är att de som gick före 65-års månaden hade cirka 2,5 år längre tjänstetid än de som gick vid eller efter 65-års månaden.

2.2 Sjukpension

I det här avsnittet redovisas de sjukpensioner som beviljats under varje år. Sjukpension beviljas om Försäkringskassan har beviljat sjukersättning eller aktivitetsersättning med omfattningen: 25, 50, 75 eller 100 procent.

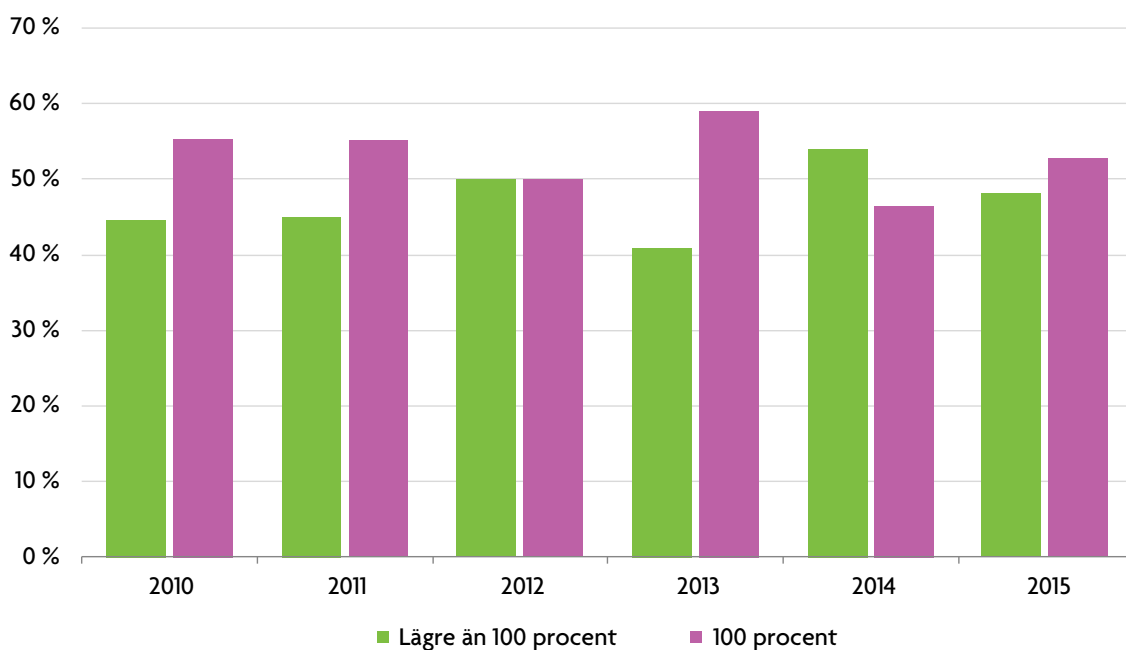
Tabell 2.2.1 – Antal nya sjukpensioner uppdelat på omfattning och år

Sjukpension	2010	2011	2012	2013	2014	2015
25 procent	65	41	40	55	61	65
50 procent	81	52	70	54	83	44
75 procent	13	9	7	12	6	7
100 procent	197	125	117	175	130	128
Totalt	356	227	234	296	280	244
Medianålder	56 år 8 mån	57 år 3 mån	57 år 6 mån	56 år 9 mån	57 år 3 mån	57 år 3 mån
Män	33 %	36 %	31 %	29 %	26 %	28 %
Kvinnor	67 %	64 %	69 %	71 %	74 %	72 %

Antalet nya sjukpensioner har minskat med 13 procent från föregående år. Nya sjukpensioner med omfattningarna 25 och 75 procent ökade tillsammans med 7 procent medan nya sjukpensioner med omfattningarna 50 och 100 minskade tillsammans med 19 procent. Drygt hälften (52 procent) av de nya sjukpensionerna är på heltid. Medianåldern för beviljade sjukpensioner 2015 är densamma som året före det vill säga att de anställda som beviljades en sjukpension, oavsett omfattning på sjukpensionen, var hälften yngre än 57 år och 3 månader.

I diagrammet nedan är beviljade sjukpensioner indelade i två grupper. I ena gruppen ingår beviljade sjukpensioner med lägre omfattning än 100 procent det vill säga omfattningarna 25, 50 och 75 procent. I andra gruppen ingår beviljade sjukpensioner med omfattning 100 procent.

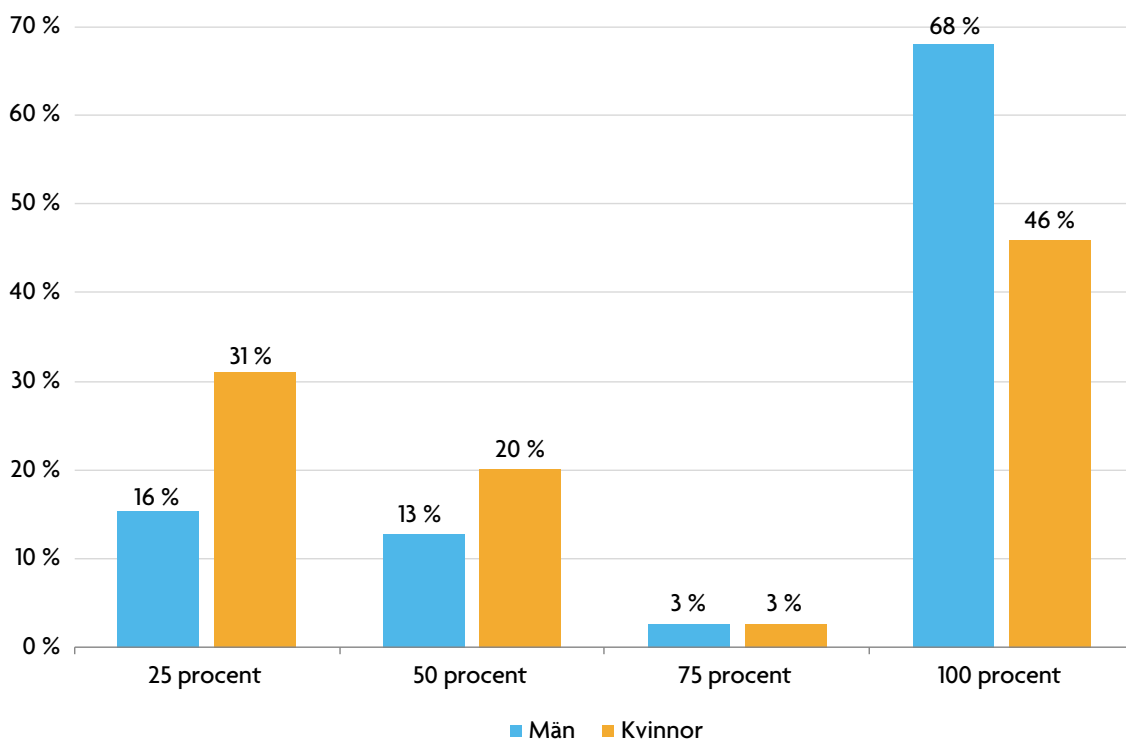
Diagram 2.2.1 – Andel nya sjukpensioner 2010 till 2015 uppdelat på sjukpensionens omfattning och år

För de flesta år mellan 2010 och 2015 har det beviljats en högre andel sjukpensioner på 100 procent än sjukpensioner med lägre omfattning än 100 procent. Förutom för 2012 då det var lika stor andel och 2014 då det var en högre andel beviljade sjukpensioner med lägre omfattning än 100 procent än sjukpension på 100 procent.

Under 2015 var det 175 kvinnor och 69 män som beviljades sjukpension oavsett omfattning. Fördelningen av dessa beviljade sjukpensioner skiljer sig något åt mellan könen, vilket visas i diagrammet nedan.

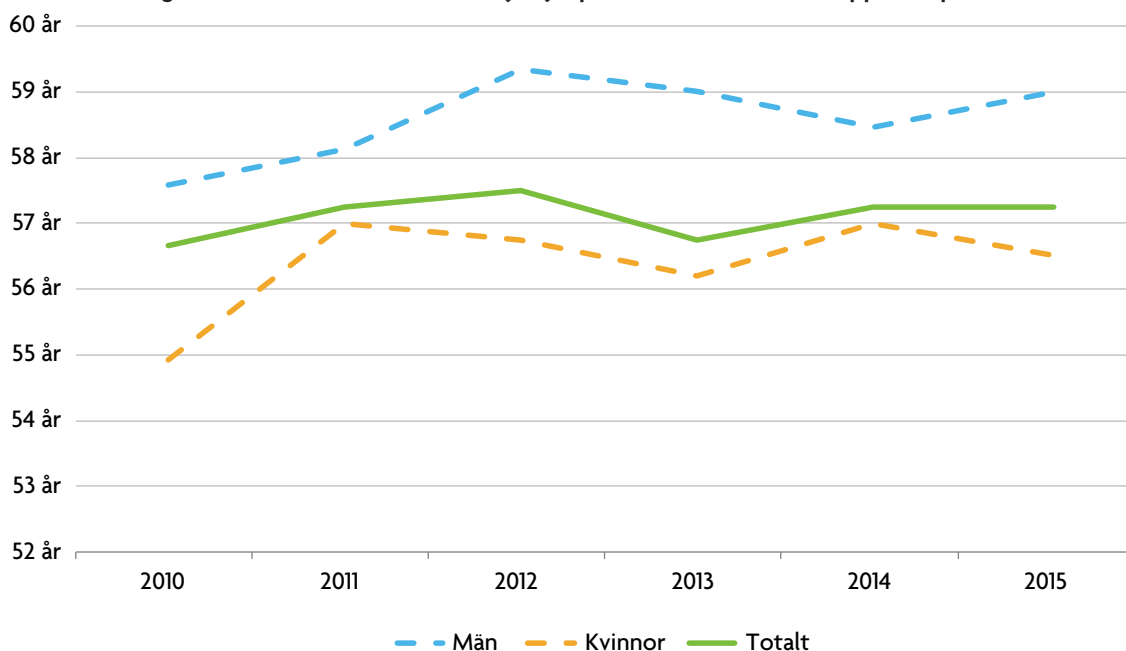
Diagram 2.2.2 – Andel nya sjukpensioner 2015 per kön och sjukpensionens omfattning

De flesta av kvinnorna beviljades sjukpension med omfattning lägre än 100 procent medan de flesta av männen beviljades sjukpension på 100 procent. Däremot så var det i antal mer än dubbelt så många kvinnor än män som beviljades sjukpension 2015 på 100 procent.

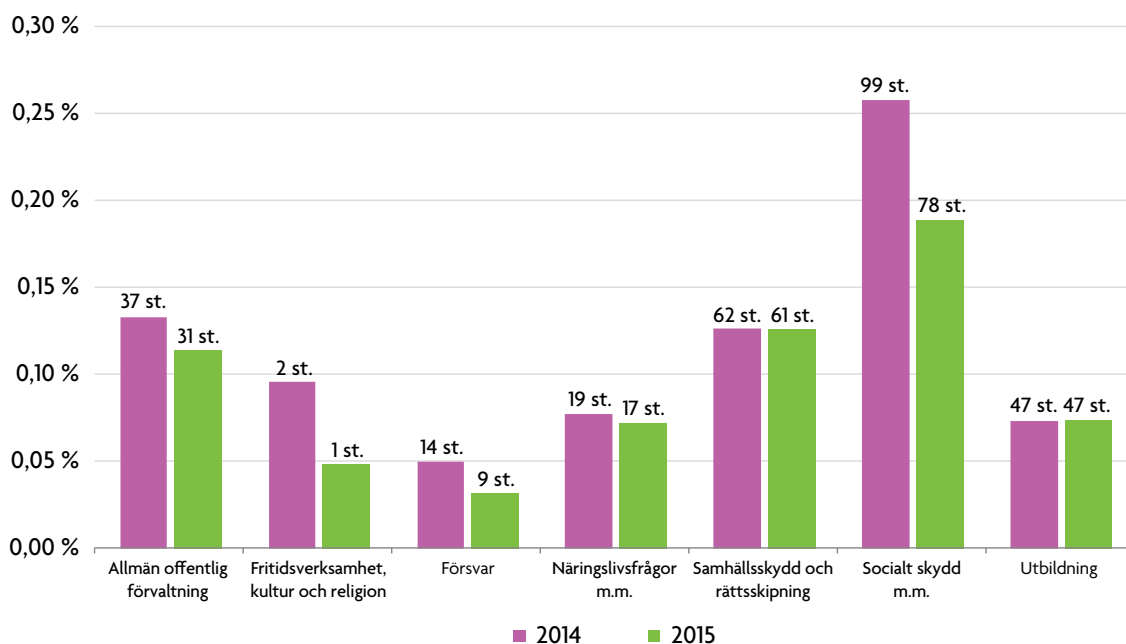
Diagrammet nedan visar männens och kvinnornas medianålder vid tidpunkten då de beviljades sjukpension oavsett omfattning.

Diagram 2.2.3 – Medianåldern för nya sjukpensioner 2010 till 2015 uppdelat på kön

Kvinnorna har haft en lägre medianålder än männen för alla år. Männen medianålder höjdes med sex månader jämfört med föregående år medan kvinnornas medianålder sänktes med knappt fem månader. Medianåldern 2015 var två år högre för de som beviljades sjukpension på 100 procent, 58 år, i jämförelse med 56 år för beviljade sjukpensioner med lägre omfattning än 100 procent.

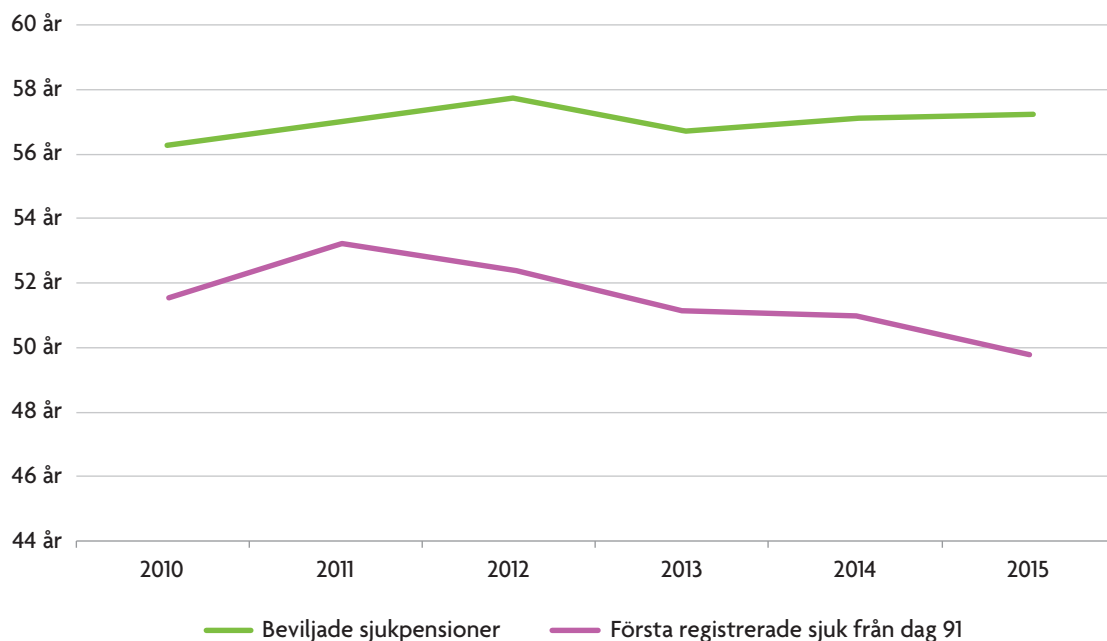
Diagram 2.2.4 – Andel nya sjukpensioner i förhållande till antal anställda uppdelat på år och cofog-grupper

Alla cofog-grupper förutom *socialt skydd och rättsskipning* och *utbildning* har under 2015 minskat sina andelar av nya sjukpensioner i förhållande till antal anställda. Gruppen *socialt skydd* hade under 2014 och 2015 den högsta andelen nya sjukpensioner i förhållande till antal anställda medan gruppen *försvaret* hade den lägsta andelen för båda dessa år.

Av de beviljade sjukpensionerna mellan 2010 och 2015 har över 92 procent haft perioder då de varit sjukskrivna längre än tre månader före sjukpensionen. Sådana sjukperioder kallas i denna rapport långa sjukfall. Långa sjukfall inkluderar inte tiden med beviljad sjukpension utan endast den tid då de var sjukskrivna längre än tre månader (sjuk från dag 91).

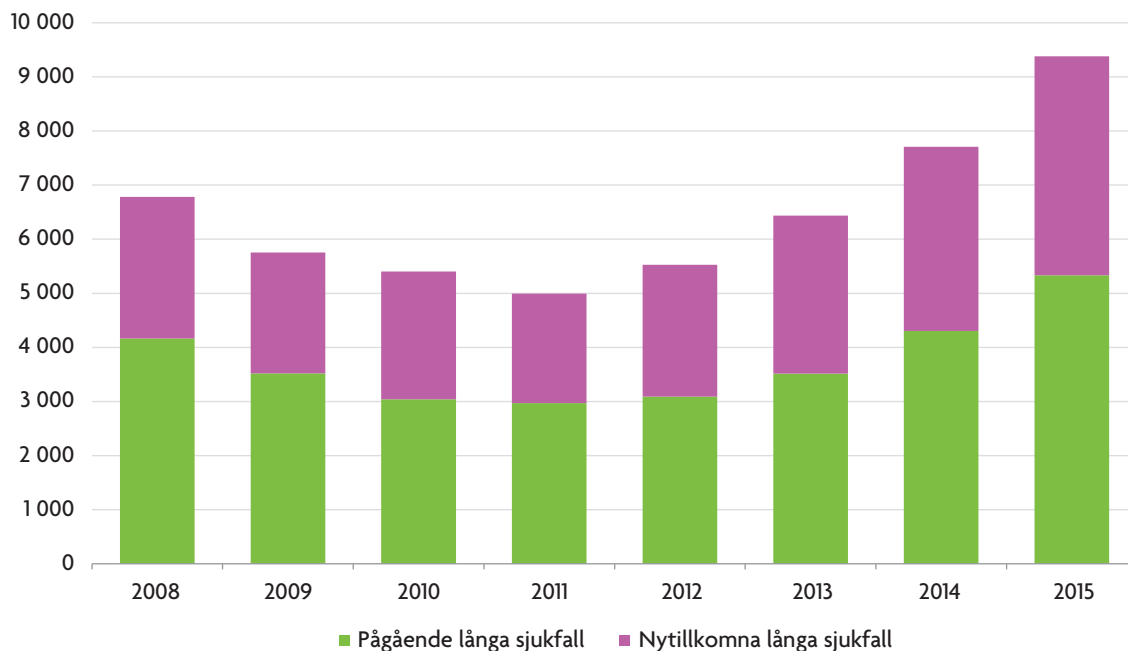
Diagram 2.2.5 – Medianålder vid beviljande av sjukpensionen och vid första registrerade sjuk från dag 91

Medianåldern för tidpunkten när de har beviljats sjukpension är någorlunda stabil medan medianåldern för när de fick sin första registrering av sjuk från dag 91 sjunker för varje år. Det går alltså längre och längre tid mellan den första registrerade sjukperioden och när de beviljas sjukpension.

De flesta sjukpensioner föregås av perioder med sjukskrivningar längre än tre månader. Antalet beviljade sjukpensioner har legat på en någorlunda stabil nivå de senaste fem åren till skillnad mot antalet långa sjukfall som har ökat under samma period, se diagram 2.2.6

Diagram 2.2.6 – Antal långa sjukfall, 20 till 64 år, inom statsförvaltningen för åren 2008 till 2015

Mellan 2008 och 2011 minskade antalet långa sjukfall med 26 procent. Därefter har antalet långa sjukfall ökat med 73 procent under perioden 2011 till 2015.

2.3 Pensionsersättning inklusive särskild pensionsersättning

Pensionsersättning och särskild pensionsersättning regleras från och med 1 januari 2015 i ett nytt omställningsavtal för anställda inom staten. Detta omställningsavtal ersätter det statliga trygghetsavtalet och innehåller övergångsbestämmelser som gäller mellan 2015 och 2018.

Enligt bestämmelserna i Trygghetsavtalet (TA) kunde en anställd som hade mindre än fyra år kvar till sin pensionsålder (60, 61 eller 65 år) få pensionsersättning om han eller hon slutat sin anställning till exempel som följd av arbetsbrist. Flygledare med pensionsåldern 60 år, kan dock inte få pensionsersättning. Om det finns särskilda skäl, kan en anställd som sagts upp från sin tillsvidareanställning på grund av arbetsbrist beviljas särskild pensionsersättning av TA-nämnden. Den anställde ska då ha fyllt 55 år sista anställningsdagen. Särskild pensionsersättning beviljas enligt Trygghetsavtalet tidigast från 61 års ålder.

Enligt Avtal om omställning kan en anställd, i enlighet med övergångsbestämmelser som gäller mellan 2015 och 2018, beviljas pensionsersättning vid uppsägning på grund av arbetsbrist. Pensionsersättning kan beviljas om den anställde har mindre än fyra år kvar till sin pensionsålder och har varit anställd inom det statliga avtalsområdet i minst tio år vid avgångstidpunkten. Det sistnämnda villkoret gäller inte för yrkesofficerare i Försvarsmakten. Om det finns särskilda skäl, kan en anställd som sagts upp från sin tillsvidareanställning på grund av arbetsbrist beviljas särskild pensionsersättning av Omställningsnämnden. Den anställde ska då ha fyllt 57 år sista anställningsdagen och vid avgången varit anställd hos arbetsgivaren sju år i följd. Särskild pensionsersättning beviljas enligt Avtal om omställning tidigast från 62 års ålder. Omställningsnämnden kan även pröva om det finns synnerliga skäl för beviljande av särskild pensionsersättning, den anställde ska då ha fyllt 56 år sista anställningsdagen

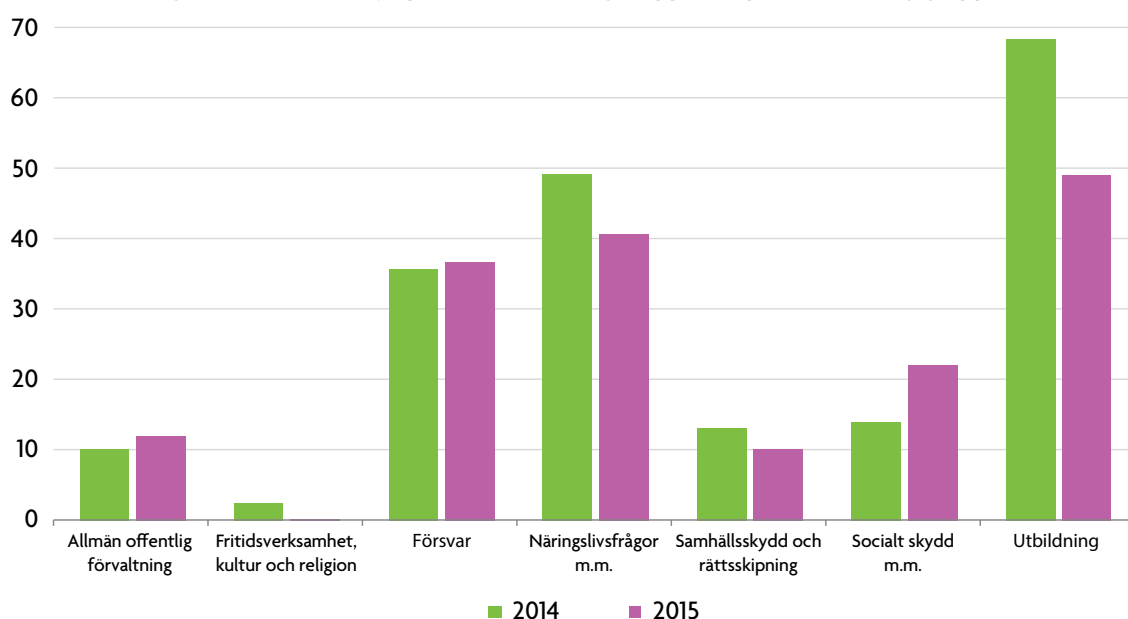
Den anställde kan välja att stå till arbetsmarknadens förfogande och få ersättning från arbetslöshetskassan. I sådant fall betalas inte den särskilda pensionsersättningen eller pensionsersättningen ut förrän ersättningen från arbetslöshetskassan upphört. Det innebär att det kan uppstå ett tidsglapp mellan tidpunkten då den anställde slutat sitt arbete och tidpunkten då särskild pensionsersättning eller pensionsersättning börjar betalas ut. I SPV:s statistik redovisas tidpunkten när den särskilda pensionsersättningen eller pensionsersättningen börjar betalas ut.

Tabell 2.3.1 – Antal nya pensionsersättningar inklusive särskilda pensionsersättningar uppdelat på kön och år

Pensionsersättning	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Män	245	301	205	426	109	79
Kvinnor	382	313	161	158	85	94
Totalt	627	614	366	584	194	173
Ålder (median) vid avgång från anställningen	62 år 6 mån	62 år 4 mån	61 år 10 mån	59 år 5 mån	62 år	61 år 11 mån
Ålder (median) vid första utbetalning	62 år 7 mån	62 år 7 mån	62 år 2 mån	60 år	62 år 7 mån	62 år 3 mån
Män	39 %	49 %	56 %	73 %	56 %	46 %
Kvinnor	61 %	51 %	44 %	27 %	44 %	54 %

Tabellen ovan visar antal nya pensionsersättningar som har beviljats per år. Under det senaste året har antalet minskat med knappt elva procent. Mellan 2014 och 2015 sänktes medianåldern med fyra månader när det gäller åldern vid deras första utbetalning av pensionsersättningen och med en månad när det gäller åldern när de avgick från anställningen. Det var fler kvinnor än män som beviljades pensionsersättning under 2015.

Diagram 2.3.1 – Antal nya pensionsersättningar uppdelat på år och cofog-grupper

De arbetsgivare som hade flest nya pensionsersättningar under 2015 tillhör följande cofog-grupper:

- *Utbildning* 28 procent
- *Näringslivsfrågor* 24 procent

2.4 Delpension

Den som har en statlig anställning kan få delpension från och med den månad han eller hon fyller 61 år. Delpension innebär att arbetstiden minskar och kan beviljas upp till 50 procent av en heltidstjänst. Delpensionen betalas ut längst till och med månaden före den anställde fyller 65 år. Det är arbetsgivaren som fattar beslut om den anställde kan beviljas delpension.

Nya delpensioner

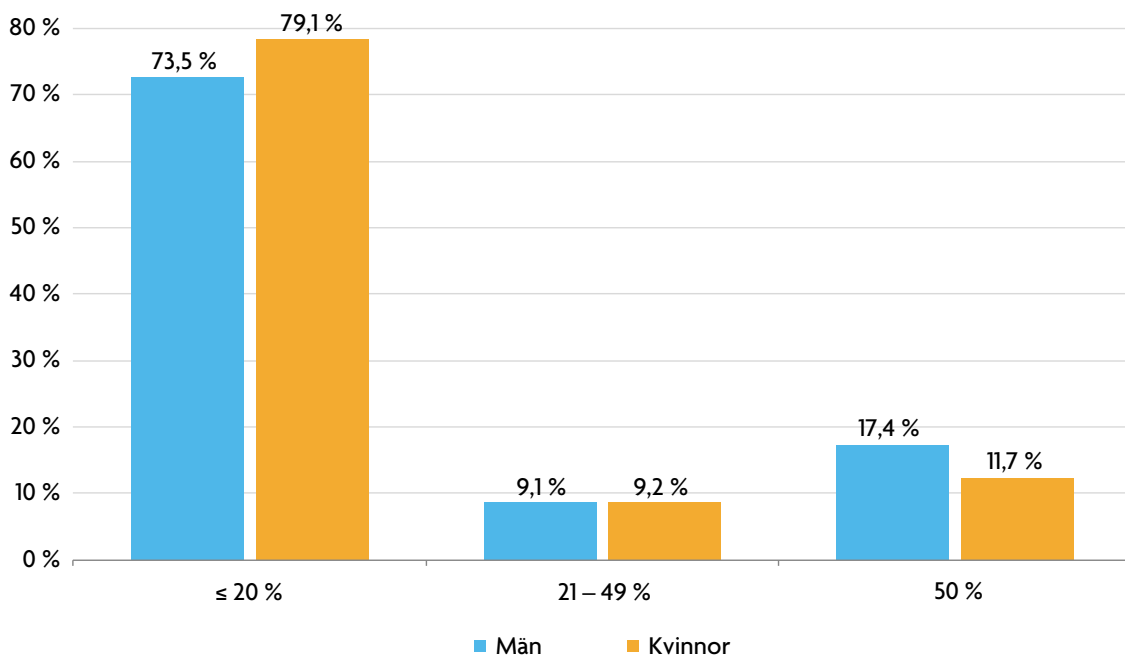
I tabellen nedan redovisas antal nya delpensioner per år. Dessa är uppdelade i tre olika grupper beroende på vilken omfattning som är beviljad för delpensionen.

Tabell 2.4.1 – Antal nya delpensioner uppdelat på omfattning och år

Omfattning	2010	2011	2012	2013	2014	2015
≤ 20 %	1 212	1 048	1 001	938	927	919
21 – 49 %	181	160	126	146	113	110
50 %	269	249	236	198	197	173
Totalt	1 662	1 457	1 363	1 282	1 237	1 202
Män	43 %	46 %	45 %	45 %	43 %	47 %
Kvinnor	57 %	54 %	55 %	55 %	57 %	53 %

För alla år från 2006 har det varit fler kvinnor än män som beviljats delpension. Däremot var det fler män än kvinnor de tre första åren 2003 till 2005. Fördelningen av andel beviljade delpensioner för män respektive kvinnor, uppdelat på omfattningen, skiljer inte så mycket mellan könen.

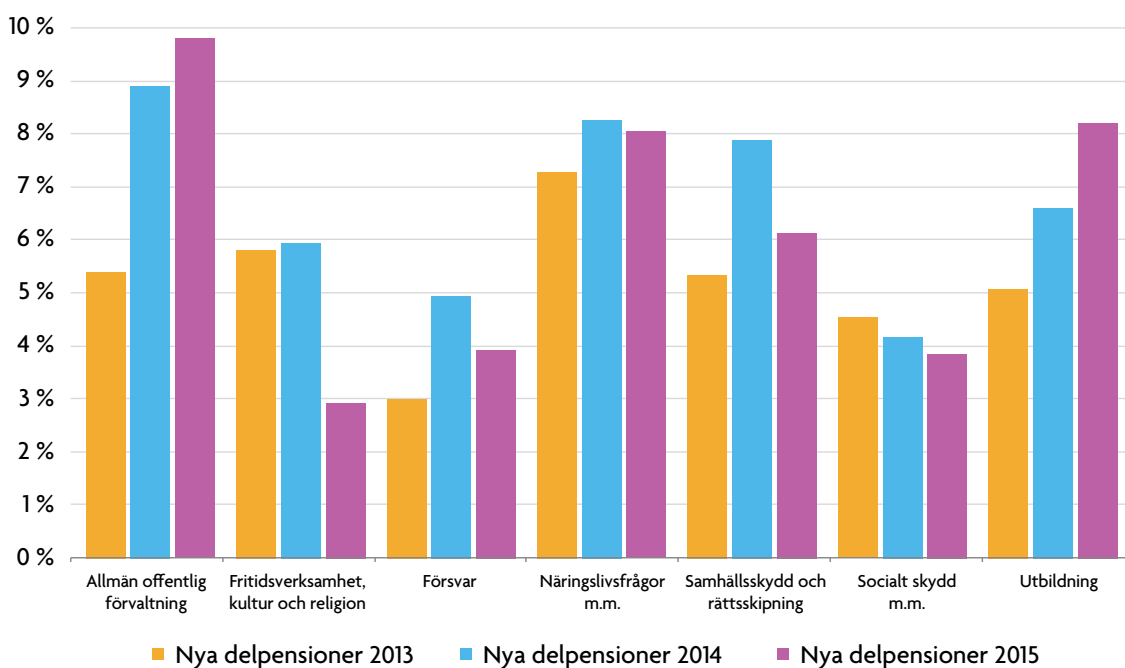
Diagram 2.4.1 – Andel nya delpensioner 2015 uppdelat på kön och delpensionens omfattning

Av de nya delpensionerna 2015 var det 73 procent av männen och 79 procent av kvinnorna som beviljades delpension med omfattning upp till 20 procent. När det gäller beviljande av delpension med omfattning 21 till 49 procent var det lika stor andel män som andel kvinnor, 9 procent. Däremot var det en högre andel av männen (17 procent) som beviljades delpension på 50 procent i jämförelse med kvinnornas andel (12 procent).

Andel nya delpensioner av antal anställda i åldern 61 till 64 år skiljer sig åt mellan cofog-grupperna. Inom cofog-grupperna *försvar* och *socialt skydd* finns det personer som har anställningar med lägre pensionsålder eller har rätt att gå med ålderspension före 65 år, vilket kan vara en orsak till att det är relativt få nya beviljade delpensioner i dessa två grupper.

Diagram 2.4.2 – Andel nya delpensioner av anställda i åldrarna 61 till 64 år uppdelat på år och cofog-grupper

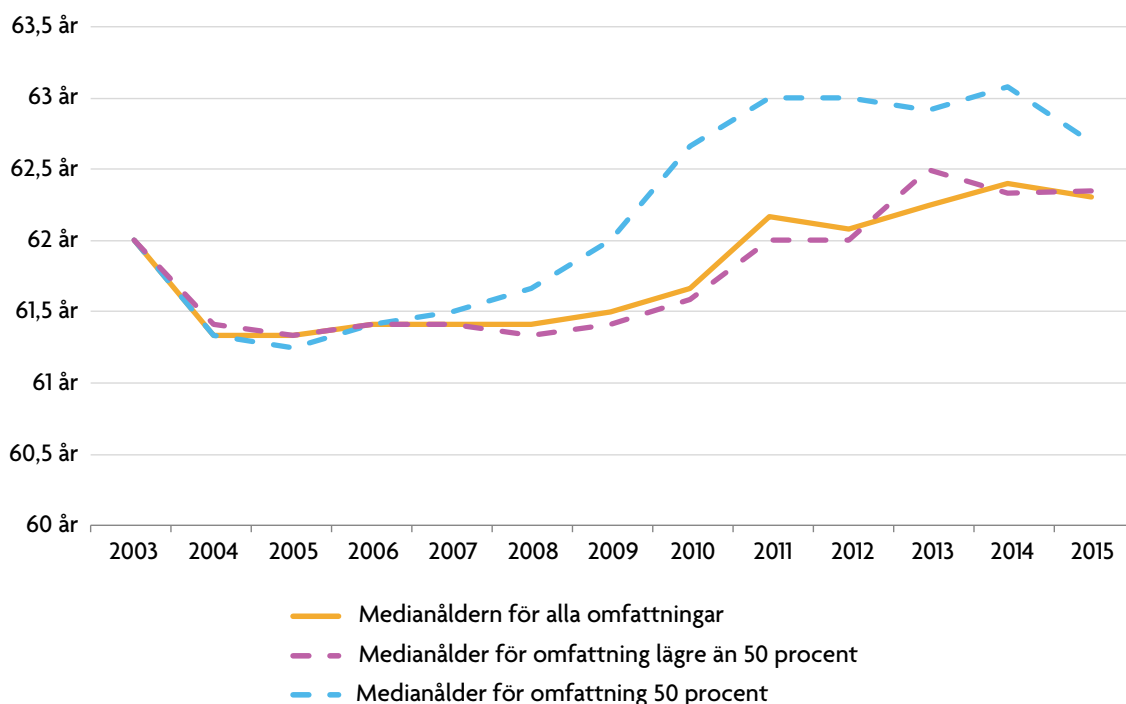

När det gäller nya delpensioner 2015 av anställda i åldern 61 till 64 år var andelen högst inom gruppen *allmän offentlig förvaltning*. Nästan alla cofog-grupper förutom *allmän offentlig förvaltning* och *utbildning* har minskat andelen nya delpensioner mellan åren 2014 och 2015.

Delpension kan beviljas från 61 år. Avtalet om delpension började gälla 2003 och sedan dess har medianåldern för när man beviljats delpension förändrats. Första året fanns ett ackumulerat behov av delpension och då var medianåldern relativt hög om man jämför med åren närmast efter. Under 2004 var medianåldern som allra lägst då hälften av de nya delpensionerna beviljades före 61 år och 3 månader. Mellan 2004 och 2014 har medianåldern ökat med tretton månader till 62 år och 5 månader. Däremot så sjönk medianåldern under det senaste året med en månad till 62 år och 4 månader.

Under de fem senaste åren har medianåldern varit högre än 62 år som var medianåldern för beviljad delpension 2003 då avtalet om delpension infördes.

Diagram 2.4.3 – Medianåldern för nya delpensioner 2003 till 2015 uppdelat på omfattning

För 2015 var medianåldern endast 4 månader lägre för anställda som beviljades delpension med omfattningen mindre än 50 procent än de som beviljades delpension med omfattning 50 procent. Från 2007 har medianåldern varit högre för de som beviljats delpension med omfattning 50 procent än de med lägre beviljad omfattning på delpensionen. Det innebär att de anställda som beviljats delpension med omfattning på 50 procent är äldre än de anställda som beviljats delpension med lägre omfattning.

Majoriteten, 75 procent, av dem drygt 5 600 som valde att ta ut ålderspensionen 2015 har inte haft någon beviljad delpension i åldern 61 till 64 år. För de 25 procent som haft en beviljad delpension var det ungefär lika stor andel som tog ut pension vid som efter 65-årsdagen.

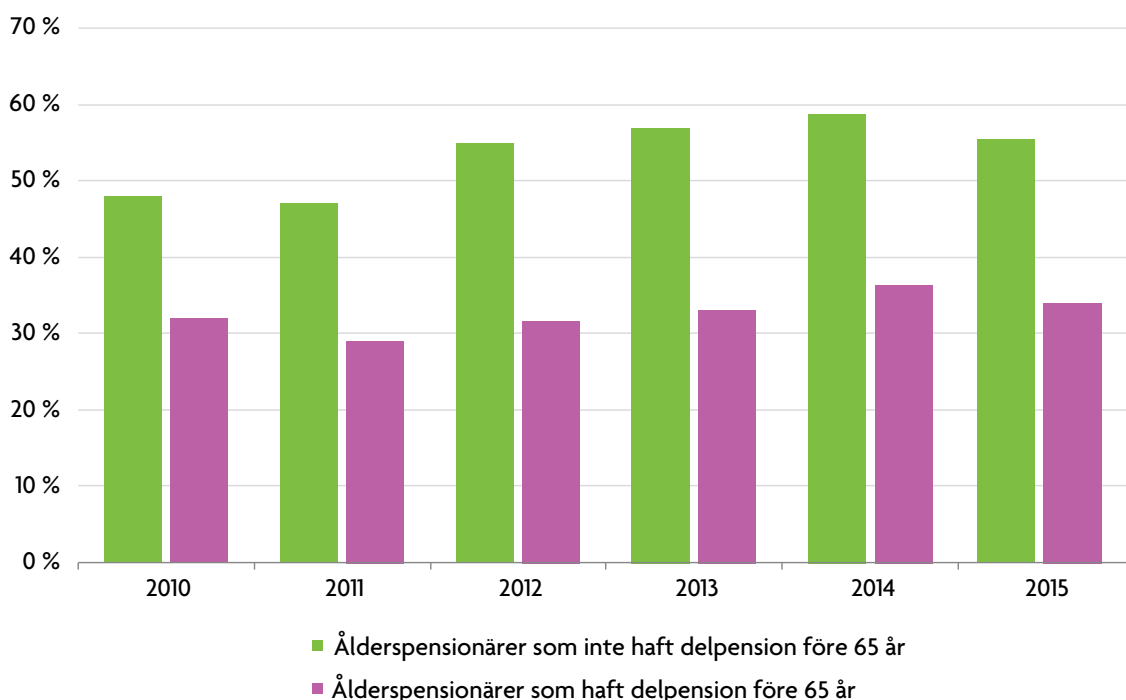
Den procentuella fördelningen vid vilken ålder dessa två grupper valde att ta ut ålderspensionen visas i tabellen nedan.

Tabell 2.4.2 – Andel nya ålderspensioner 2015 uppdelat på de som haft delpension respektive inte haft delpension

Uttag av ålderspension	Nya ålderspensionärer som inte haft delpension	Nya ålderspensionärer som haft delpension	Nya ålderspensionärer 1998-2002
Före 65-årsdagen	24 %	31 %	23 %
Vid 65-årsdagen	18 %	34 %	68 %
Efter 65-årsdagen	58 %	35 %	9 %
Totalt	100 %	100 %	100 %

Av de knappt 1 100 som tog ut ålderspensionen vid 65-årsdagen 2015 hade 44 procent haft delpension. Av de knappt 1 300 som tog ut den i förtid hade 34 procent haft delpension och endast 20 procent av de knappt 2 500 som tog ut den efter 65-årsdagen.

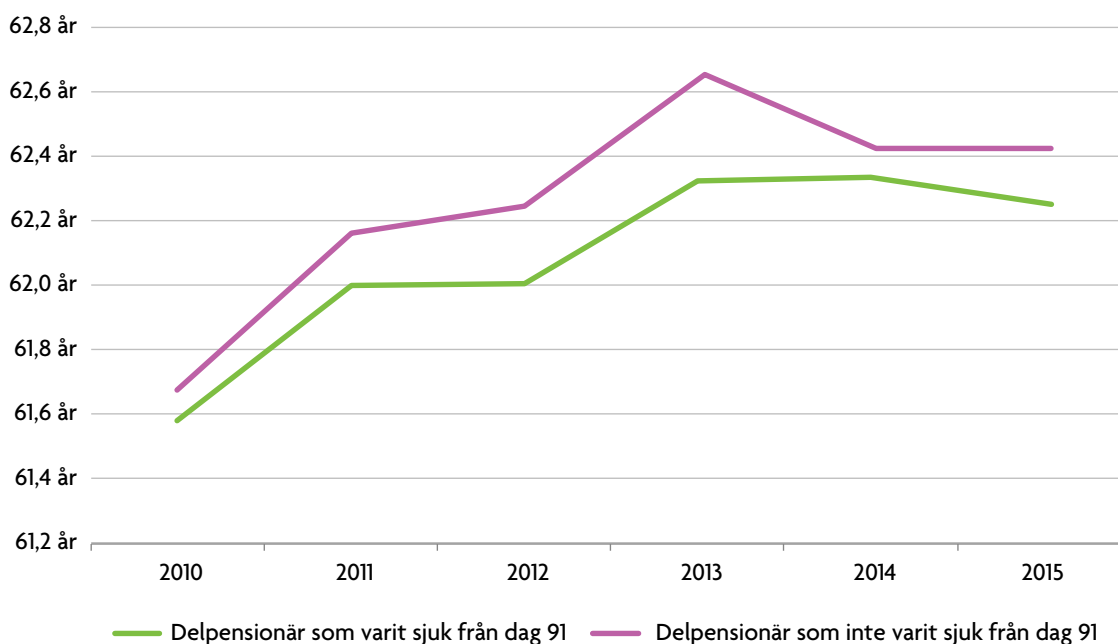
Diagram 2.4.4 – Nya ålderspensioner med uttag efter 65-årsdagen uppdelat på de som haft delpension respektive de som inte haft delpension före 65 år

Andelen nya ålderspensionärer som har slutat arbeta efter att de fyllt 65 år har ökat för varje år. Det gäller oavsett om de haft eller inte haft någon delpension före 65 år. I gruppen som inte haft delpension har andelen ökat med 10 procentenheter mellan 2010 och 2015, från 48 procent till 58 procent. Det innebär att av de nya ålderspensionärerna 2015, som inte haft någon beviljad delpension före 65 år, avgick nästan sex av tio efter att de hade fyllt 65 år. För gruppen som haft delpension före 65 år har andelen har ökat med knappt 4 procentenheter under dessa år. Under 2015 var det nästan fyra av tio av de som haft delpension som tog ut ålderspensionen efter att de hade fyllt 65 år.

Av de nya delpensionerna mellan 2010 och 2015 har en av fyra varit sjukskrivna längre än tre månader i någon period före beviljad delpension. Dessa långa sjukfall kan ha varit både på deltid eller heltid. Det är en viss skillnad i medianåldern vid tidpunkten för när delpensionen beviljats om man jämför de som varit sjukskrivna längre än tre månader och de som inte varit sjukskrivna.

Diagram 2.4.5 – Medianåldern för beviljad delpension för de som varit sjuk från dag 91 respektive inte sjuk från dag 91

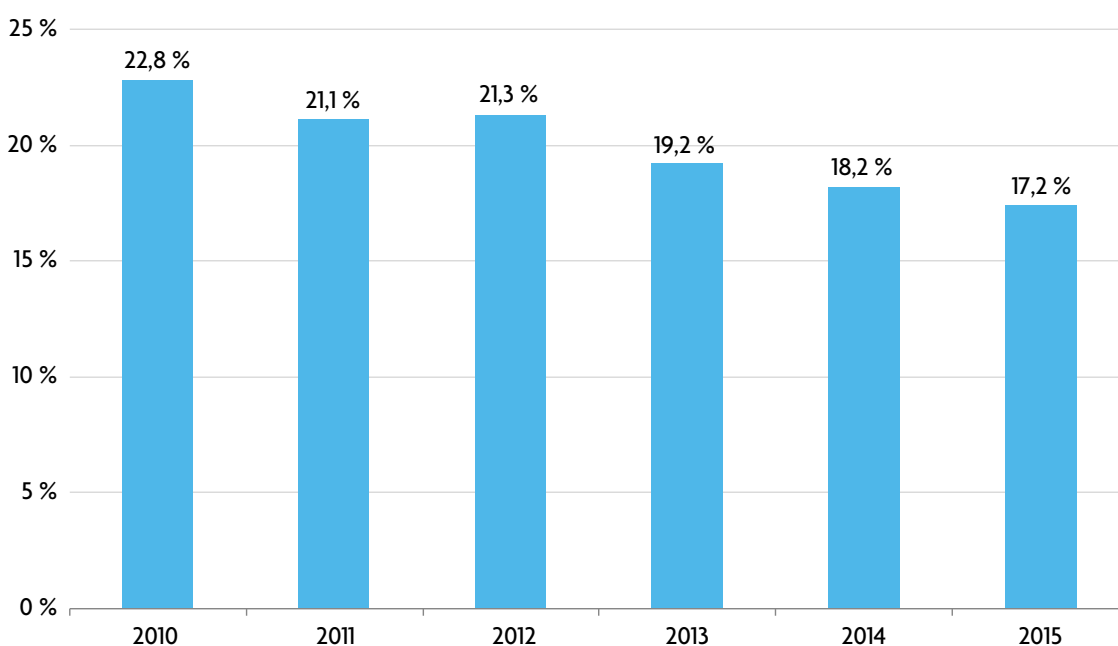

Medianåldern när de beviljades delpension är något högre för de som inte har varit sjukskrivna än för de som varit sjukskrivna längre än tre månader.

Möjliga delpensioner

I diagrammet nedan ingår de anställda som har en beviljad delpension oavsett vilket år den beviljades. Det vill säga att det gäller både nya och löpande delpensioner för varje redovisat år. Exempelvis för stapeln 2015 kan delpensionen vara beviljad någon gång mellan 2011 och 2015. Med möjliga delpensioner menas alla de som var anställda inom statsförvaltningen i åldrarna 61 till 64 år under respektive år.

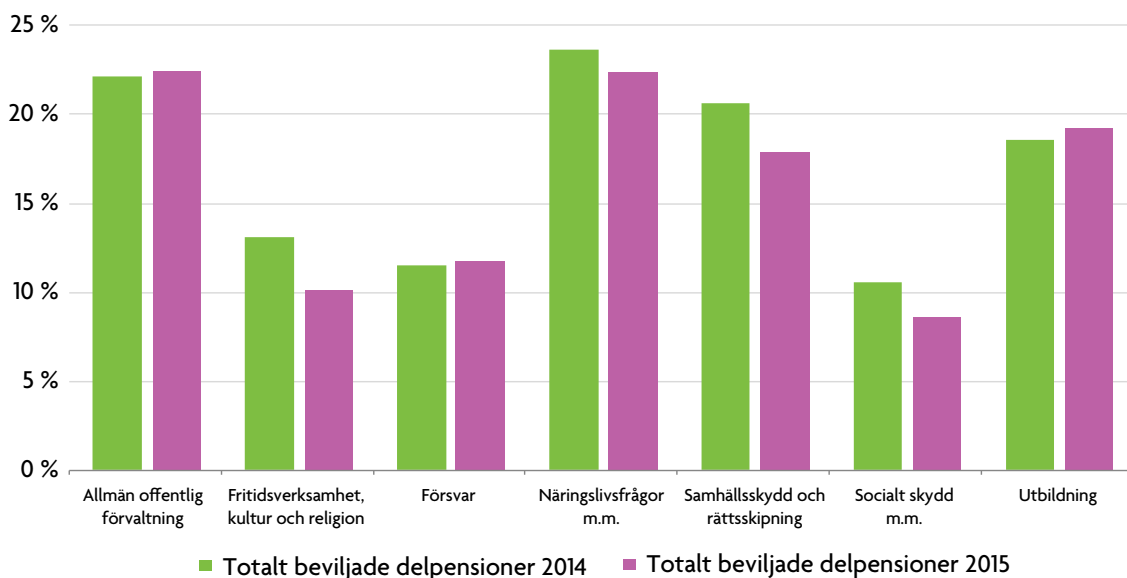
Diagram 2.4.6 – Andel personer med beviljad delpension av antal anställda i åldrarna 61 till 64 år

Andelen beviljade delpensioner av möjliga minskar för varje år. Mellan åren 2010 och 2015 har denna andel minskat med knappt 6 procentenheter från 22,8 procent till 17,2 procent. Under det senaste året minskade denna andel med 1 procentenhet.

Andelen personer med beviljad delpension av antal möjliga delpensioner skiljer sig åt mellan cofog-grupperna. Andelen är högst inom *allmän offentlig förvaltning* och *näringslivsfrågor*, där drygt var femte person i åldern 61 till 64 år har beviljad delpension. Cofog-gruppen *socialt skydd* har den lägsta andelen där var tolfte i åldern 61 till 64 år har delpension.

Diagram 2.4.7 – Andel personer med beviljad delpension av antal anställda i åldrarna 61 till 64 år

Totalt var det cirka 300 färre personer med beviljad delpension 2015 än 2014. Den största procentuella förändringen har skett inom *socialt skydd* och *fritidsverksamhet, kultur och religion*. Dessa minskade andelen beviljade delpensioner av möjliga med drygt 20 procent mellan dessa två år.

3. Medianålder vid pensionering

I det här avsnittet ingår ålderspension, pensionsersättning, särskild pensionsersättning och sjukpension med omfattning 100 procent. Dessa pensioner innebär att personen måste avsluta sin anställning inom statsförvaltningen. Sjukpension och pensionsersättning (inklusive särskild pensionsersättning) innebär att man slutar arbeta före man fyller 65 år. Ålderspensionen kan däremot beviljas före, under eller efter man fyller 65 år. Sjukpension kan även beviljas med lägre omfattning än 100 procent och dessa ingår inte i det här avsnittet.

Kvinnorna har haft en högre medianålder, vid avgång från anställningen med någon av dessa tre pensioner, mellan åren 1998 och 2007 än vad männen har haft. Från 2008 och framåt har medianåldern däremot varit densamma för män och kvinnor det vill säga 65 år.

Tabell 3.1 – Medianåldern vid pensionering uppdelat på typ av pension och år

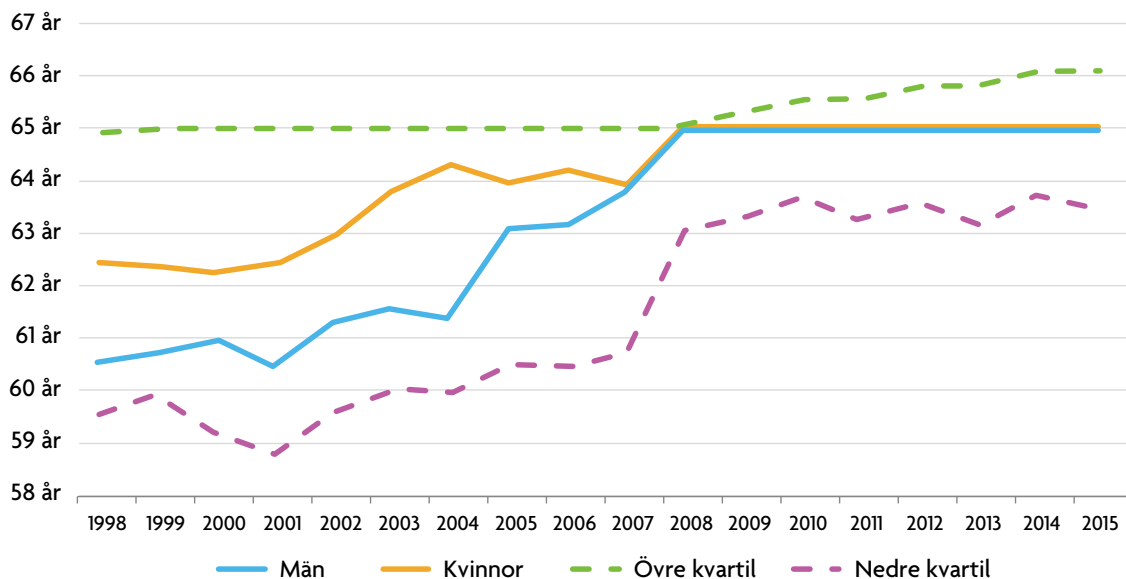
Män	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ålderspension	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år
Pensionsersättning	62 år 7 mån	62 år 7 mån	62 år 1 mån	59 år 1 mån	62 år 3 mån	62 år 3 mån
Sjukpension	57 år 11 mån	58 år 8 mån	59 år 8 mån	60 år 6 mån	58 år 6 mån	60 år 5 mån
Totalt	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år
Andel som avgått med ålderspension	90 %	88 %	92 %	85 %	95 %	96 %
Kvinnor	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ålderspension	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år
Pensionsersättning	62 år 8 mån	62 år 7 mån	62 år 3 mån	62 år 4 mån	62 år 10 mån	62 år 3 mån
Sjukpension	57 år 4 mån	58 år 8 mån	59 år 8 mån	57 år 4 mån	57 år	57 år 11 mån
Totalt	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år	65 år
Andel som avgått med ålderspension	84 %	87 %	92 %	92 %	94 %	94 %

För pensionsavgångar 2015 var det en något högre andel av männen, 96 procent, än kvinnorna, 94 procent, som avgick med ålderspension. Av kvinnorna som avgått med ålderspension har andelen ökat med tio procentenheter från 2010 till 2015 och av männen har denna andel ökat med sex procentenheter. För alla dessa år har det varit en högre andel av männen som avgått med ålderspension jämfört med kvinnorna.

Diagrammet nedan visar medianåldern vid pensionering inom statsförvaltningen för åren 1998 till 2015. Skillnaden mellan könen var störst 2004. De streckade linjerna visar den nedre respektive övre kvartilen. Den nedre kvartilen består av de som är 25 procent yngre än de övriga 75 procenten vid pensioneringen och den övre kvartilen består av de som är 25 procent äldre än övriga 75 procenten.

När det gäller nedre kvartilen var 25 procent yngre än 63 år och 1 månad när de pensionerades år 2008 och år 2015 var 25 procent yngre än 63 år och 6 månader. Det innebär att 2015 var 75 procent av de som pensionerades äldre än 63 år och 6 månader. Den nedre kvartilen ökade rejält mellan 2007 och 2008, men därefter har den varit relativt stabil.

Diagram 3.1 – Medianåldern vid pensionering uppdelat på kön och år

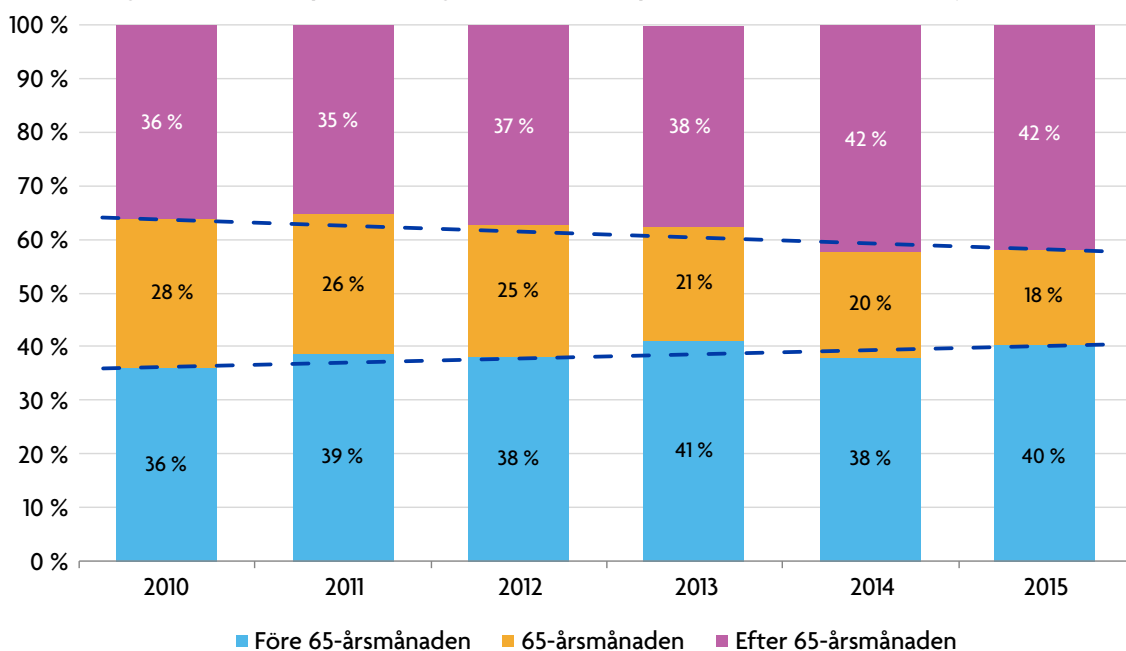
Medianåldern vid pensionering har varit 65 år sedan 2008. Hälften av dem som avgick med sjukpension, pensionsersättning eller ålderspension var yngre än 65 år och hälften var äldre än 65 år.

Det som inte syns när det gäller linjen för medianåldern är att det är fler och fler som tar ut ålderspensionen efter 65 år vilket däremot kan visas med den övre kvartilen. År 2008 var 25 procent äldre än 65 år och 1 månad och år 2015 var 25 procent äldre än 66 år och 1 månad när de pensionerades.

Mellan 2008 och 2015 höjdes den övre kvartilåldern med 12 månader och den nedre kvartilåldern höjdes med 5 månader. Det har alltså varit en betydligt större förändring när det gäller övre kvartilåldern än nedre kvartilåldern.

Andelarna som avgår före, vid och efter 65-års månaden med sjukpension, pensionsersättning eller ålderspension har förändrats över tiden. För de som avgått före och efter 65-års månaden har andelen ökat för varje år till skillnad mot pensioneringar vid 65-års månaden som har minskat.

Diagram 3.2 – Andel pensioneringar före, under respektive efter månaden man fyllt 65 år

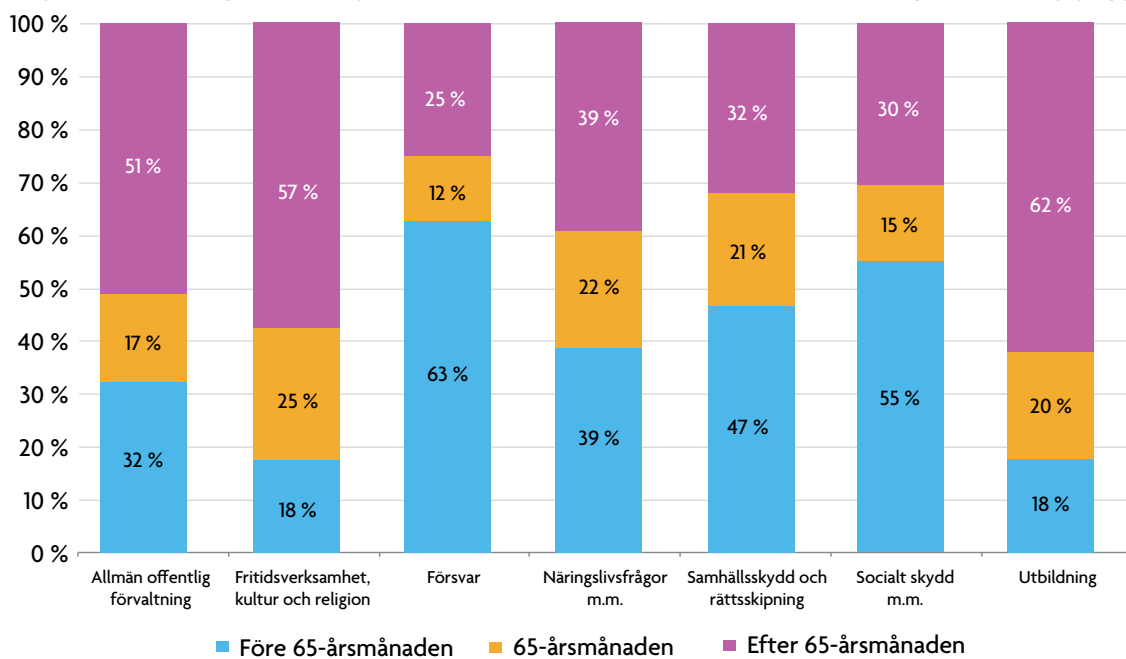

Mellan 2010 och 2015 har andelen som avgått före 65 år ökat från 36 procent till 40 procent och andelen som avgick efter 65 år har ökat från 36 procent till 42 procent. Däremot har andelen som avgått vid 65 år minskat från 28 procent till 18 procent.

När det gäller pensionsavgångarna 2015 hade drygt 1 300 haft någon period med sjuk från dag 91 och drygt hälften av dessa avgick före 65 år.

Pensionsavgångarna skiljer sig åt mellan cofog-grupperna. I pensionsavgångarna ingår även de med lägre pensionsålder och utnyttjade öb-rätter. Det är framförallt två av cofog-grupperna i jämförelse med de andra som har relativt hög andel anställningar med lägre pensionsålder eller öb-rätter. I cofog-gruppen *försvar* var det 42 procent av pensionsavgångarna som hade en lägre pensionsålder eller utnyttjad öb-rätt och i cofog-gruppen *socialt skydd* var det 34 procent av avgångarna. I övriga cofog-grupper var denna andel mindre än fem procent förutom inom *näringslivsfrågor* där andelen var tolv procent.

Diagram 3.3 – Andel pensioneringar 2015 före, vid och efter 65-års månaden inom respektive cofog-grupp

Totalt var det drygt 5 900 pensionsavgångar under 2015. Det var flest antal avgångar inom *utbildning* (1 412 st.) och minst antal avgångar inom *fritidsverksamhet, kultur och religion* (56 st.). Inom dessa två cofog-grupper var det lägst andel pensionsavgångar före 65-års månaden och högst andel efter 65-års månaden i jämförelse med övriga cofog-grupper. Cofog-gruppen *samhällsskydd och rättsskipning* har den högsta andelen som avgått före 65-års månaden om man bortser från lägre pensionsålder och utnyttjade öb-rätter.

4. Anställda och beviljade ålderspensioner vid 67 år eller äldre

Från och med den 1 september 2001 har arbetstagare, genom en tvingande regel i lagen om anställningsskydd (LAS), rätt men inte skyldighet att stanna kvar i sin anställning till och med den månad då han eller hon fyller 67 år. Att en arbetstagare är skyldig att avgå vid 67 år regleras i 11 kap. 1 § Allmänt löne- och förmånsavtal (ALFA). En arbetsgivare kan dock medge att en arbetstagare fortsätter att vara anställd efter 67 år. Avtal om tidsbegränsad anställning får träffas först när arbetstagaren har fyllt 67 år (5 § i lagen om anställningsskydd (LAS)).

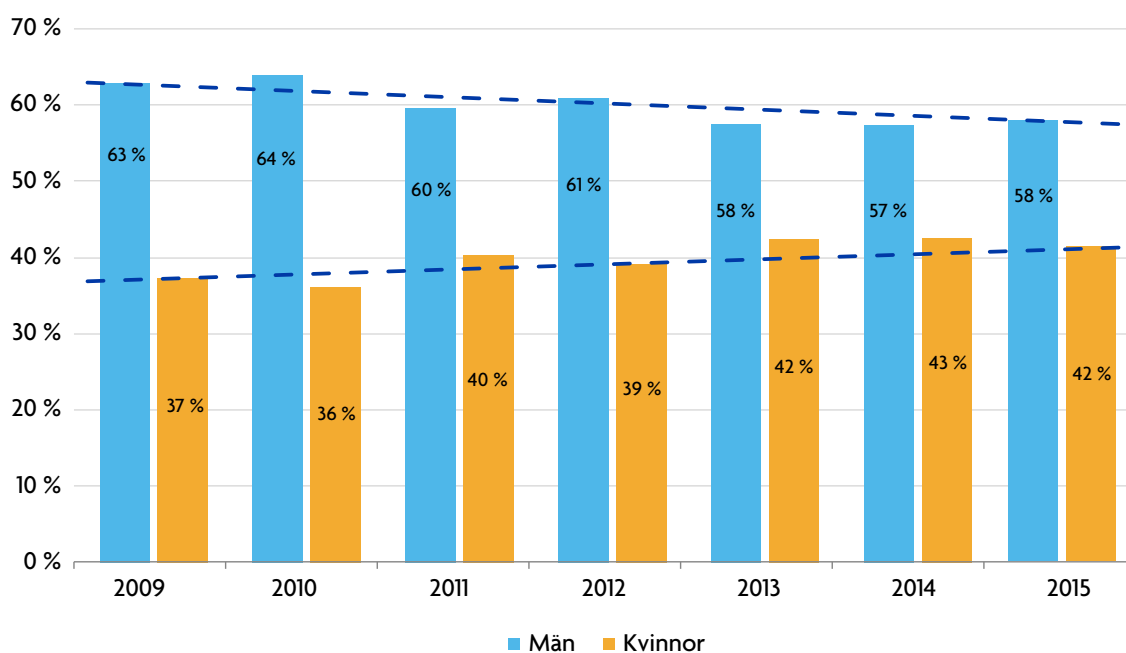
Antal anställda som är 67 år eller äldre har ökat för varje år. De personer som redovisas i tabellen nedan kan ha varit anställda under en del av året och sedan slutat och fått ålderspension, de kan också ha varit anställda hela året.

Tabell 4.1 – Antal anställda, 67 år eller äldre, uppdelat på kön och år

År	Män	Kvinnor	Totalt
2010	679	383	1 062
2011	683	462	1 145
2012	761	488	1 249
2013	774	570	1 344
2014	795	589	1 384
2015	818	590	1 408
Förändring från föregående år	+2,9 %	+0,2 %	+1,7 %

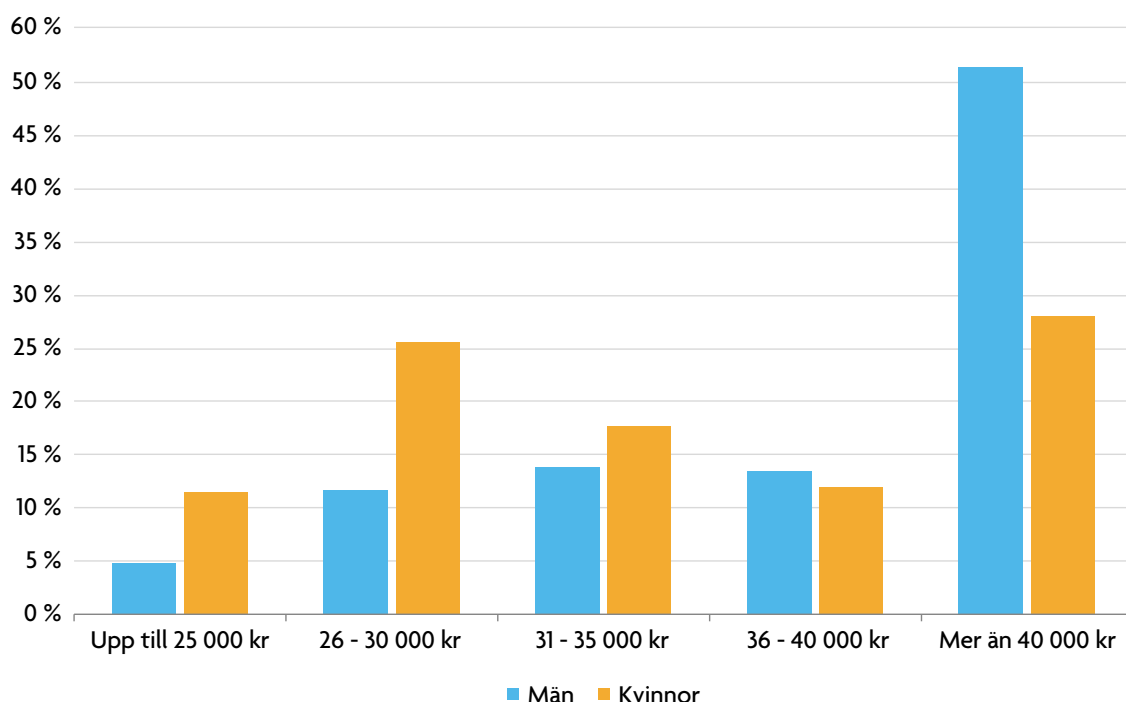
För alla år har det varit fler anställda män än kvinnor vid fyllda 67 år eller äldre. Skillnaden mellan könen minskar dock för varje år, vilket visas i diagram 4.1. I denna åldersgrupp var det knappt 3 procent fler anställda män och endast 0,2 procent fler anställda kvinnor under 2015 än 2014. Den årliga procentuella förändringen från 2010 till 2015 har varit att det totala antalet har ökat med knappt sex procent per år. Kvinnorna har ökat med nio procent per år och männen har ökat med knappt fyra procent per år.

Diagram 4.1 – Andel anställda, 67 år eller äldre, uppdelat på kön och år

Mellan 2010 och 2015 har antal anställda kvinnor i denna åldersgrupp ökat med 54 procent jämfört med männen som har ökat antalet med 20 procent. Totalt för bägge könen är de flesta, 44 procent, anställda inom utbildning. Därefter är det ungefär lika stora andelar inom allmän offentlig förvaltning (14 procent), samhällsskydd och rättsskipning (13 procent) och socialt skydd (12 procent).

Diagram 4.2 – Andel anställda, 67 år eller äldre, uppdelat på kön och löneintervall

Föregående år har det varit ungefär lika stor andel kvinnor med månadslön upp till 25 000 kronor som andel kvinnor med månadslön i intervallet 40 000 kronor eller mer. Däremot har andelen män varit högst i intervallet 40 000 kronor eller mer under föregående år. Under 2015 var både andelen kvinnor och andelen män högst i löneintervallet 40 000 kronor eller mer. Det var däremot något mer jämnt fördelat hos kvinnorna i de olika löneintervallen än hos männen.

Av männen hade mer än hälften (53 procent) av de anställda 67 år eller äldre en månadslön i intervallet 40 000 kronor eller mer. Av kvinnorna hade 29 procent en månadslön i det högsta löneintervallet.

Av de personer som 2015 tog ut ålderspension vid 67-årsdagen eller senare, var det 10 procent som haft en beviljad delpension före 65 år vilket var ungefär lika stor andel som de tre föregående åren 2012 till 2014.

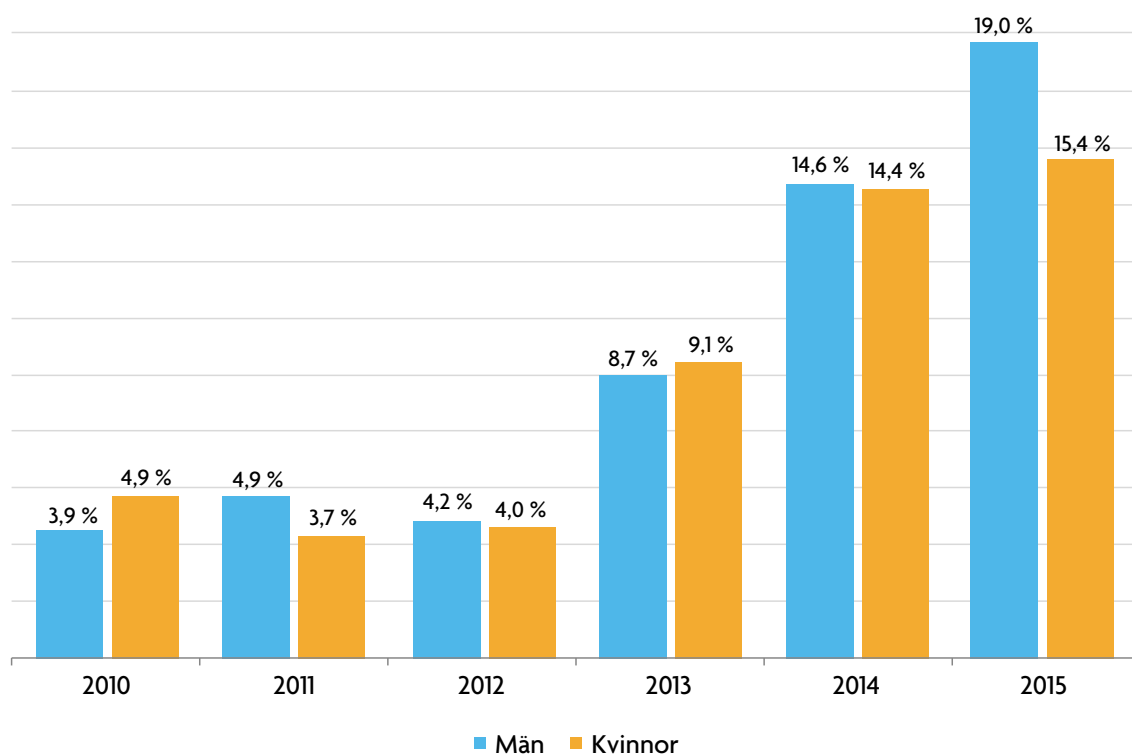
Antal beviljade ålderspensioner i åldrarna 67 år eller äldre har ökat med 22 procent mellan 2010 och 2015. Det har varit fler män än kvinnor i denna åldersgrupp men kvinnorna har haft den högsta procentuella ökningen under dessa år. Männen har ökat antalet med 10 procent och kvinnorna har ökat med 45 procent.

Tabell 4.2 – Antal nya ålderspensioner för åldrarna 67 år eller äldre uppdelat på kön och år

År	Män	Kvinnor	Totalt
2010	539	283	822
2011	527	350	877
2012	578	374	952
2013	597	440	1 037
2014	576	444	1 020
2015	596	410	1 006
Förändring från föregående år	+ 4 %	- 8 %	-1%

Av de drygt 1 000 beviljade ålderspensionerna för 67 år eller äldre avgick majoriteten samma månad de fyllde 67 år det vill säga att de stannade så länge de hade rätt till. Diagrammet nedan visar andelen som tog ut ålderspensionen efter 67-årsgränsen. Mellan 2009 och 2012 var andelen cirka 4 procent. Under de tre senaste åren har andelen ökat med drygt 13 procentenheter det vill säga att 2015 var det drygt 17 procent som tog ut pension efter 67-årsgränsen och 83 procent som tog ut pension vid 67-årsgränsen. Under åren 2012 till 2014 har skillnaden mellan könen varit mycket liten, mindre än 0,5 procentenheter men denna skillnad ökade under 2015 till 3,6 procentenheter.

Diagram 4.3 – Andel nya ålderspensioner efter 67-årsgränsen uppdelat på kön och år

Det har hittills varit väldigt få som tagit ut ålderspensionen efter 67-årsgränsen men det totala antalet har ökat relativt mycket de senaste åren från 39 stycken 2012 till 176 stycken 2015. Under alla år har det varit fler män än kvinnor som tagit ut pension efter fyllda 67 år. Skillnaden mellan antal män och antal kvinnor har dock ökat för varje år som gått. Under 2009 var det endast 4 stycken fler män än kvinnor som tog ut pension efter 67-årsgränsen medan 2015 var det 50 stycken fler män än kvinnor.

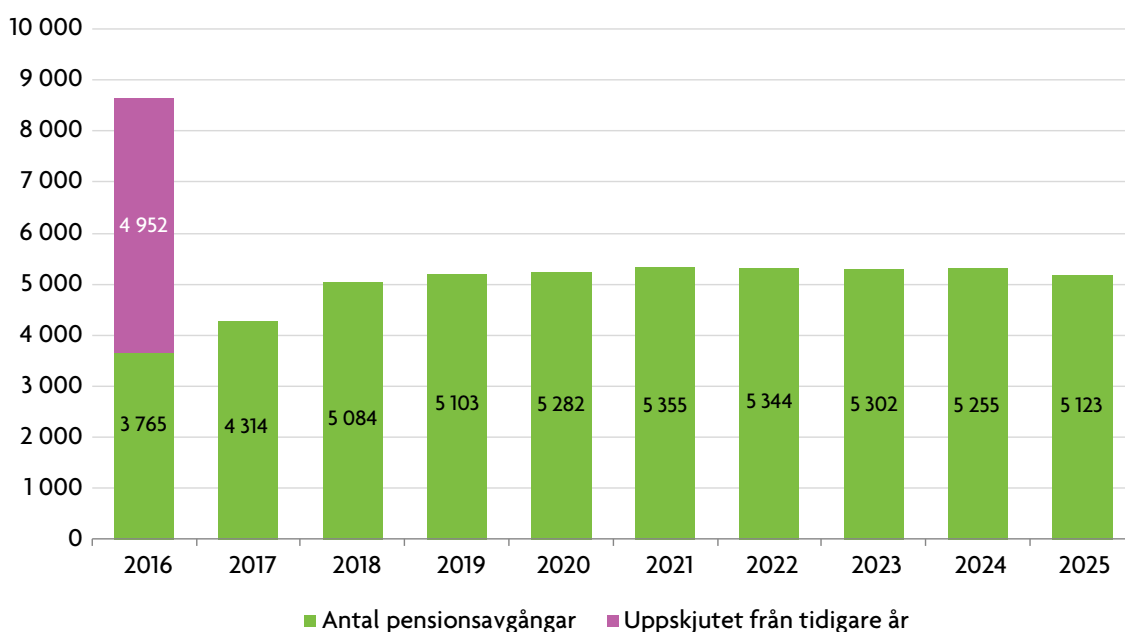
5. Framtida avgångar med ålderspension

Underlaget för beräkningar i det här avsnittet är baserat på de individer som var anställda inom statsförvaltningen den 31 december 2015. SPV har uppgifter om deras pensionsåldrar och om de eventuellt har rätt att gå i pension före 65 år enligt övergångsbestämmelser. De framtida pensionsavgångarna är beräknade under följande antaganden:

- Den anställde slutar arbeta vid den ordinarie pensionsåldern eller vid den tidigaste tidpunkten som är möjlig enligt exempelvis övergångsbestämmelser (öb).
- Om arbetstagaren har dubbla anställningar med olika pensionsåldrar slutar han eller hon vid den tidigast möjliga tidpunkten.
- Om den anställde redan har uppnått pensionsåldern eller har rätt att gå i pension enligt övergångsbestämmelser och fortfarande är anställd antar vi att han eller hon går i pension under 2016.

Det var knappt 5 000 av de anställda inom statsförvaltningen som i slutet av 2015 hade uppnått sin pensionsålder eller hade rätt att avgå med ålderspension enligt övergångsbestämmelser men som fortfarande inte hade tagit ut sin ålderspension. Dessa redovisas med den gula stapeln i diagrammet. Antal uppskjutna pensionsavgångar är ungefär lika många som det har varit de senaste åren. Enligt lag har vi rätt att arbeta kvar hos arbetsgivaren tills vi fyller 67 år och under 2016 kommer drygt 1 600 inom statsförvaltningen att bli 67 år eller äldre.

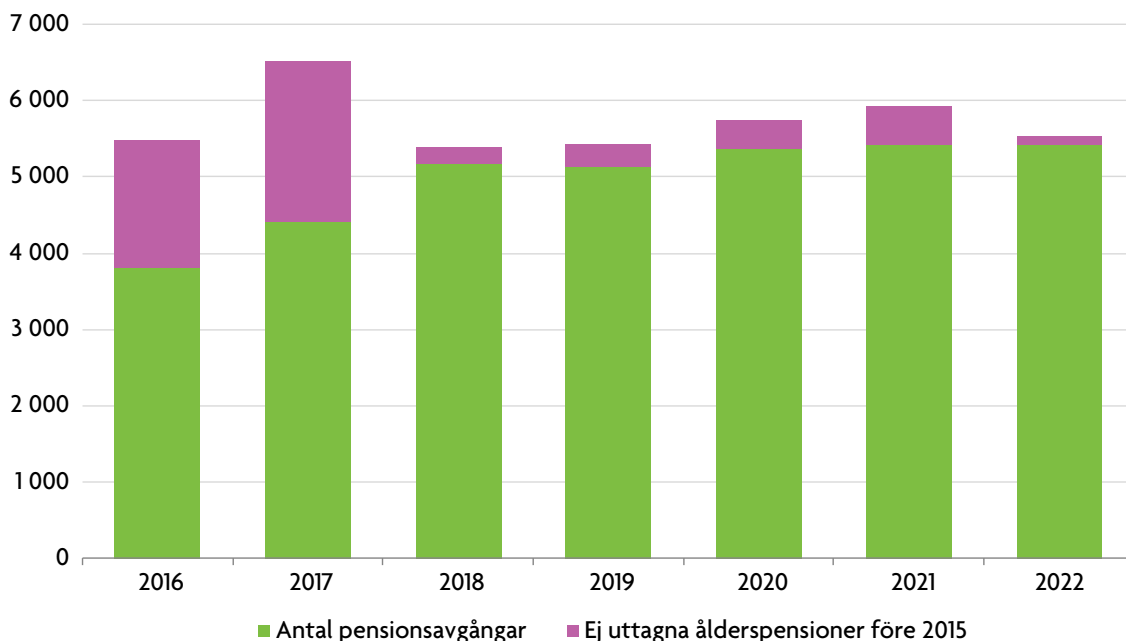
Diagram 5.1 – Antal framtida avgångar med ålderspension 2016 till 2025

Under de kommande 10 åren är det drygt 55 000 individer som uppnår sin pensionsålder inklusive de som har rätt till ålderspension före 65 år enligt övergångsbestämmelser och de som inte tagit ut sin ålderspension före 2016.

Om man antar att de 5 000 som inte har tagit ut sin ålderspension i slutet av 2015 går i pension när de fyller 67 år, ser fördelningen av framtida pensionsavgångar ut enligt följande diagram. I diagrammet har vi inte inkluderat de som eventuellt kommer att skjuta upp sin ålderspension utan enbart antagit att de som hittills skjutit upp sin ålderspension kommer att gå i pension när de fyller 67 år.

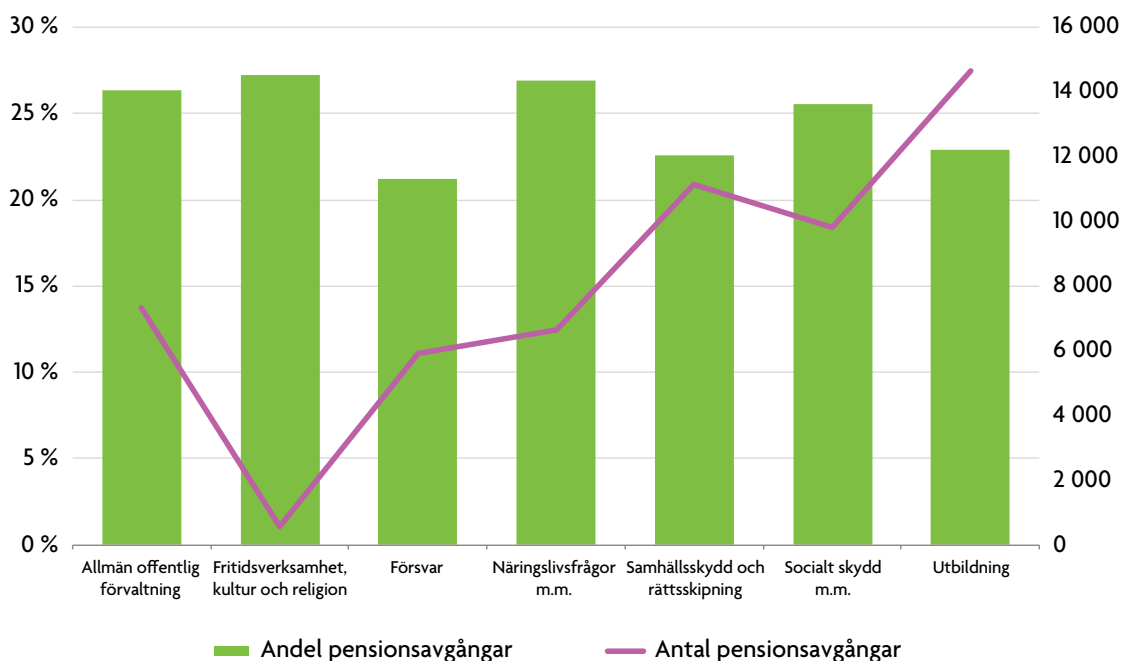
Diagram 5.2 – Antal framtida avgångar med ålderspension 2016 till 2022 inklusive de som uppnått pensionsålder före 2016

De två första åren 2016 och 2017 tillkommer cirka 3 600 personer om vi antar att de som inte har gått i pension före 2016 gör det när de blir 67 år samt att de som är äldre än 67 år går i pension under 2016.

Staplarna i diagram 5.3 visar andelen avgångar med ålderspension i förhållande till antal anställda inom respektive cofog-grupp. Linjen visar antalet avgångar med ålderspension.

Diagram 5.3 – Andel och antal avgångar med ålderspension 2016 till 2025 uppdelade på cofog-grupper

En av fyra kommer att uppnå sin pensionsålder inom tio år i följande cofog-grupper; *allmän offentlig förvaltning*, *fritidsverksamhet, kultur och religion* och *näringslivsfrågor*. *Försvaret* har den lägsta andelen av förväntade pensionsavgångar där drygt en av fem uppnår sin pensionsålder medan *utbildning* har de flesta pensionsavgångarna i absoluta tal, drygt 14 600 individer.